

Juuli Virkkunen

MIKKELIN
AMMATTIKORKEAKOULUSTA
VALMISTUNEET
KULTTUURITUOTTAJAT
TYÖMARKKINOILLA
Työelämään sijoittuminen ja
jatkokoulutustarpeet

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Huhtikuu 2013

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences		Opinnäytetyön päivämäärä 28.4.2013	
Tekijä(t) Juuli Virkkunen		Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituotannon Koulutusohjelma	
Nimeke Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistuneet kulttuurituottajat työmarkkinoilla: työelämään sijoittuminen ja jatkokoulutustarpeet			
Tiivistelmä Kulttuurituotanto on suhteellisen nuori ja jatkuvan muutoksen alla oleva koulutus. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden kulttuurituottajien työllistymistä ja jatkokoulutustarpeita. Tutkimuksessa selvitettiin, mikä on kulttuurituottajan tyypillinen työpaikka ja minkälaisia käytännön työtehtävät ovat. Lisäksi selvitettiin, minkälaista jatkokoulutusta he kokevat tarvitsevänsä. Työ toteutettiin sähköisenä kyselytutkimuksena, joka lähetettiin Mikkelin ammattikorkeakoulusta syksyyn 2012 mennessä kulttuurituotannon, kulttuuripalvelujen sekä kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneille sähköpostitse. Työni tietopohjaksi tutkin kulttuurituotannon koulutusohjelman historiaa Mikkelin ammattikorkeakoulussa. Tähän liittyen käyn myös lyhyesti läpi ammattikorkeakoulujen synnyn ja Mikkelin ammattikorkeakoulun alkuvaiheet. Avaan myös kulttuurituotannon koulutusohjelman rakennetta ja työelämälähtöisen pedagogiikan perusteita. Lisäksi tutkin kulttuurituottajan työkenttää ja tuottajan taitojen hyödyntämismahdollisuuksia kulttuurituotannon rajapinnoilla. Tutkimuksen tuloksista selvisi, että useimmat kulttuurituottajat ovat vakituudessa työsuhteessa. Vastaushetkellä noin neljäsosa heistä oli määräaikaissa työsuhteessa. Määräaikaaisuuden yleisimmäksi perusteeksi mainittiin työn projektiluontoisuus. Kulttuurituottajien yleisin työnantaja oli kunnan tai kuntayhtymän virasto/laitos tai pieni/keskisuuri yritys. Heidän työtehtävänsä olivat pääsääntöisesti tapahtumatuotantoa, teatteri ja tv-tuotantoa, artistien keikkajärjestelyjä tai festivaalituotantoa. Suurin osa vastaajista koki täydennyskoulutustarvetta mediaosaamisen saralta. Muita suosittuja täydennyskoulutuksen aiheita olivat mm. kulttuuri ja hyvinvointi, yrittäjyys, kansainvälisyys, talousosaaminen ja markkinointi. Täydennyskoulutuksen suosituin muoto oli intensiiviset, lyhytkestoiset kurssit.			
Asiasanat (avainsanat) kyselytutkimus, kulttuurituotanto, työllistyminen, kulttuurituottajat, Mikkelin ammattikorkeakoulu, jatkokoulutus, kulttuuriala			
Sivumäärä 32+12	Kieli Suomi	URN	
Huomautus (huomautukset liitteistä)			
Ohjaavan opettajan nimi Anne Havukainen, Pekka Uotila, Laura Hokkanen		Opinnäytetyön toimeksiantaja Mikkelin ammattikorkeakoulu, kulttuurituotannon koulutusohjelma	

DESCRIPTION

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences		Date of the bachelor's thesis 28.4.2013	
Author(s) Juuli Virkkunen		Degree programme and option Cultural Management	
Name of the bachelor's thesis Mikkeli University of Applied Sciences cultural management graduates in labour market: employment and further education			
Abstract Cultural management is a relatively new degree programme, which has been under constant development. This bachelor's thesis aimed at studying the employment and further education of the cultural management graduates from Mikkeli University of Applied Sciences (MUAS). The method of this study was a survey, which was sent to all MUAS cultural management graduates via email in autumn 2012. The aim of the survey was to analyze where a typical cultural producer works and what he or she does in practice. In addition to that the survey studied what sort of further education is needed among cultural producers. The theoretical background of my thesis was the history of the cultural management degree programme at MUAS. This included a short preview of why universities of applied sciences have been founded and how MUAS was established. The theoretical part of the thesis also covered the structure of the cultural management degree programme and the basics of work-based pedagogy. In addition I studied cultural producers' scope of work and the working opportunities in the interface of cultural production. The study showed that the majority of cultural producers have a permanent contract. In autumn 2012 About 25 % of them had a fixed-term contract. The main reason for the fixed-term contract seemed to be the nature of the work - the work is usually project-oriented. The most common employer for cultural producer was a municipality or a local government or a small/medium-sized company. They produced events, TV, theatre or festivals and they also organized gigs for bands and artists. Most of them found the need for further education in media skills, well-being through culture, entrepreneurship, internationalism and marketing. They wished that the further education would be arranged as intensive, short-term courses.			
Subject headings, (keywords) survey, cultural management, employment, cultural producers, Mikkeli university of applied sciences, further education, culture			
Pages 32+12	Language Finnish	URN	
Remarks, notes on appendices			
Tutor Anne Havukainen, Pekka Uotila, Laura Hokkanen		Bachelor's thesis assigned by Mikkeli university of applied sciences, Degree programme in cultural management	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	KULTTUURITUOTTAJAN KOULUTUS JA OSAAMINEN.....	2
2.1	Kulttuurituotannon koulutusohjelma	2
2.1.1	Opintojen rakenne	3
2.1.2	Harjoittelu kulttuurituotannon koulutusohjelmassa.....	5
2.1.3	Työelämäläheinen pedagogiikka	6
2.2	Koulutuksen historia	8
2.2.1	Ammattikorkeakoulu Mikkeliin.....	8
2.2.2	Kulttuurituotannon koulutusohjelman elinkaari	9
3	KULTTUURITUOTTAJAN TYÖKENTTÄ	11
3.1	Kulttuuri toimintaympäristönä.....	12
3.2	Tuottajan taitojen hyödyntäminen kulttuurituottamisen rajapinnoilla	13
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
4.1	Kyselytutkimus	14
4.2	Kohderyhmä	16
4.3	Kyselylomakkeen rakenne.....	17
5	KYSELYN TULOKSIA	19
5.1	Taustat ja koulutus MAMKin aikana	19
5.2	Työllistyminen	20
5.3	Nykytilanne.....	23
5.4	Arvioita opinnoista	27
5.5	Jatko-opinnot	28
5.6	Toiveet täydennyskoulutuksesta	28
6	YHTEENVETO	30
	LÄHTEET	33

LIITE 1. Kyselyn saateviesti

LIITE 2. Kyselytutkimus

1 JOHDANTO

Kulttuurin kenttä on viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana kehittynyt ja erilaisten välittäjäammattien, kuten tuottajien ja managerien tarve ja koulutus on noina vuosina lisääntynyt sekä kehittynyt (Kaunisharju 2012, 13). Mikkelin ammattikorkeakoulussa (myöhemmin MAMK) on koulutettu kulttuurialalle tapahtumatuotannon ammattilaisia työelämän tarpeisiin jo vuodesta 1998 (Tarjamo 2002, 45 – 46).

Opinnäytetyöni aiheena on MAMKista valmistuneiden kulttuurituottajien työllistyminen ja jatkokoulutustarpeet. Tilajana on Mikkelin ammattikorkeakoulu, jolla ei ole aiempaa tutkimustietoa kyseisestä aiheesta. Toteutin tutkimuksen tekemällä kvantitatiivisen, eli määrällisen kyselytutkimuksen. Kysely lähetettiin MAMKista syksyyn 2012 mennessä kulttuurituotannon, kulttuuripalvelujen sekä kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneille. Kyselyn avulla kerättiin tietoa valmistuneiden kulttuurituottajien työelämään sijoittumisesta, työtehtävistä sekä työuran kehittymisestä. Lisäksi kartoitettiin, millaista jatkokoulutusta valmistuneet kulttuurituottajat kokevat tarvitsevänsä tai ovat opiskelleet sekä miten he itse arvioisivat koulutustaan. Tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä, joka lähetettiin vastaanottajille sähköpostitse. Tutkimustuloksia hyödynnetään täydennyskoulutuksen suunnittelussa.

Tutkimukseni taustaksi tutkin kulttuurituotannon koulutusohjelman historiaa ja kehittymistä MAMKissa. Tähän sisältyy myös lyhyt katsaus siihen, mihin tarpeeseen ammattikorkeakoulut luotiin ja minkälaisia vaiheita sisältyi Mikkelin ammattikorkeakoulun perustamiseen. Koulutusohjelma on nuori ja ollut jatkuvan uudistuksen alla yrittäessään vastata luovan työkentän alati muuttuviin vaatimuksiin ja haasteisiin. Tarkastelen myös koulutusohjelman rakennetta ja avaan työelämäläheistä pedagogiikkaa. Lisäksi tutkin kulttuurituottajan työkenttää ja tuottajan osaamisen hyödyntämisen mahdollisuuksia kulttuurituotannon rajapinnoilla.

2 KULTTUURITUOTTAJAN KOULUTUS JA OSAAMINEN

Tässä osiossa tarkastellaan kulttuurituotannon koulutusohjelman rakennetta ja esitellään työelämläheisen pedagogiikan perusteet. Lisäksi käydään läpi Mikkelin Ammattikorkeakoulun historiaa ja kulttuurituotannon koulutusohjelman synty ja elinkaari.

2.1 Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Kulttuurituottaja (AMK) on kulttuurialan ammattikorkeakoulututkinnon tutkintonimike. Koulutuksen laajuus on 240 opintopistettä ja opinnot kestävät noin 4 vuotta. Kulttuurituottajia koulutetaan tällä hetkellä Humanistisessa Ammattikorkeakoulussa (myöhemmin HUMAK), Mikkelin ammattikorkeakoulussa, Metropoliasa, Seinäjoen Ammattikorkeakoulussa sekä ruotsinkielisessä ammattikorkeakoulussa Noviassa. Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa luovan toimialan kentälle ammattitaitoisia tapahtuma- ja mediatuotannon sekä sosiokulttuurisen työn asiantuntijoita tuottamaan kulttuurisisältöjä ja -palveluja. Kulttuurituottajan työskentelyalueita voivat olla esimerkiksi tapahtumatuotanto, kulttuuriteollisuus, -yrittäjyys, elämystuotanto, luovan toimialan verkostotehtävät, vapaa-aikapalvelujen tuottaminen, ohjelmapalvelut, tv-tuotanto sekä kulttuurihallinto, jossa työnantajana toimivat esimerkiksi kaupungit, kunnat ja kulttuurilaitokset kuten kirjastot, teatterit ja orkesterit. Ammattinimikkeinä esiintyy mm. tuottaja, tuotantoassistentti, toiminnanjohtaja, projektipäällikkö, koordinaattori, suunnittelija, hankevetäjä, projektisihteeri tai kulttuurisihteeri. Kulttuurituottajaopiskelijan ammattitaitoa rakennetaan opinnoissa kulttuurin tuntemuksesta, tuotannollisesta osaamisesta sekä viestintätaidoista. (Mikkelin ammattikorkeakoulun opinto-opas 2011 – 2012.)

Opetusministeriön kulttuuriteollisuustyöryhmän mukaan käsite kulttuuriteollisuus voidaan määritellä usealla tasolla. Laajimman määritelmän mukaan kyse on merkityssisältöihin perustuvasta tuotannosta, mikä kattaa myös perinteisen tavaratuotannon kuten esimerkiksi vaateteollisuuden. Toisella tasolla käsite kattaa taiteen ja kulttuurin tekemisen aina luomisprosessista jakeluun asti: taiteilijan luovan työn, sen kehittämisen ja tuotteistamisen teokseksi, esittämisen, jakelun ja vastaanoton. Tällöin kulttuuriteollisuuteen kuuluvat esimerkiksi kirjallisuus,

kuvataide, musiikki, arkkitehtuuri, teatteri, tanssi, elokuvatuotanto ja teollinen muotoilu. Siihen kuuluvat myös tuotanto- ja jakelujärjestelmät kuten kustantaminen, ohjelmatuotanto, galleriat, kirjastot, museot, radio ja televisio. (Opetusministeriö 1999, 14 – 15.)

2.1.1 Opintojen rakenne

Tässä luvussa esittelen kulttuurituotannon opintojen rakenteen perustuen vuoden 2011 – 2012 opinto-oppaaseen. Kaikki kyselyyn vastanneista eivät ole edenneet saman opetussuunnitelman mukaan, mutta heistä suurin osa on kuitenkin viime vuosina valmistuneita ja näin käyneet opintonsa nykyistä vastaavan opetussuunnitelman mukaisesti. Tämän vuoksi näen aiheellisenä, että opintojen rakenne esitellään nykyisen opetussuunnitelman mukaisesti.

MAMKissa kulttuurituotannon koulutusohjelman painopisteenä on tapahtumatuotanto, jonka ympärille opiskelija voi kiinnostuksensa ja taitojensa mukaan lähteä rakentamaan erityisosaamista esimerkiksi elämystuotannon ja palvelumuotoilun tai tv-tuotannon ympärille. Opiskelijan tuottajakuvaa rakennetaan intensiivisen lähiopetuksen, harjoittelujen, projektien sekä kehittämistehtävien kautta. Opinnoissa toteutetaan työelämlähtöistä pedagogiikkaa jo ensimmäisestä opiskeluvuodesta alkaen. Työelämlähtöisyys on käytännössä mm. kehittämistehtävien ja projektien toteuttamista työelämlän yhteistyökumppaneille. Kehittämistehtävät ovat kurssin aihepiiriin sisältyviä, oikeita projekteja, joiden kautta opiskelija voi soveltaa oppimaansa käytännössä. Näissä tehtävissä opiskelija pääsee itse suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan erilaisia kulttuuritapahtumia, esim. festivaaleja, näyttelyitä ja urheilutapahtumia. Kehittämistehtävä voi olla esimerkiksi lasten tapahtuman juontaminen, jolloin opiskelija käsikirjoittaa itse juonnot ja tapahtuman aikana huolehtii tunnelman kohottamisesta ja tapahtuman sujuvasta etenemisestä. (Mikkelin ammattikorkeakoulun opinto-opas 2011 – 2012.)

Tapahtumatuottajan erityisosaaminen muodostuu kulttuurituotannon toimintaympäristöjen hallinnasta, joihin kuuluu mm. matkailu, media ja hyvinvointi. Opiskelijan johtamistaitoja ja kehittämis- ja talousosaamista rakennetaan vastaamaan tuottajan työn vaatimuksia. Kulttuurin ja taiteen tuntemusta kehitetään opiskelemalla

filosofia-, taide- ja kulttuurihistoriaa sekä perusteita kirjallisuudesta, visuaalisista taiteista, musiikista ja näyttämötaiteista. (Mt.)

Kulttuurituottajan (AMK) 240 opintopisteen laajuinen tutkinto koostuu perusopinnoista (60 op), ammattiopinnoista (105 op), vaihtoehtoisista ammattiopinnoista (15 op), harjoitteluista (30 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op) sekä 15 op laajuisesta opinnäytetyöstä ja kypsyysnäytteestä. Perusopinnoissa opiskelijan yleiskuva kulttuurin asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa rakennetaan tapahtumatuottamisen näkökulmaan peilaten. Perusopinnoissa opiskelija tutustuu eri taiteenlajeihin ja saa tietoa ja taitoja viestinnästä ja tietotekniikasta luoden perustan ammatti-identiteetilleen, ns. tuottajakuvan, jota kehitetään koko opintojen ajan. Näitä tietoa ja taitoja lähdetään syventämään ammattiopintojen aikana. Ammattiopinnoissa opiskelija saa laajemman näkemyksen kulttuurituottajan toimintaympäristöstä ja siihen liittyvistä ilmiöistä. Yhteiset ammattiopinnot koostuvat kulttuurin hallintoon, luovan toimialan tuotteistamiseen, markkinointiin, talouteen, tutkimukseen, johtamisen ja tuottamisen prosesseista sekä verkostoitumiseen liittyvistä opinnoista. (Mt.)

Vaihtoehtoihin ammattiopintoihin on luotu 15 opintopisteen kokonaisuudet opiskelijan valittavaksi: Tapahtuma-akatemia -opinnot tai Elämystuotanto ja palvelumuotoilu -opinnot. Opiskelijalla on myös mahdollisuus valita koko ammattikorkeakoulun opintotarjonnasta hyväksyttyään ne omalla tuutor-opettajallaan. Esimerkiksi opintomatkan eteen tehty suunnittelu- ja valmistelutyö on mahdollista saada hyväksyttyä osaksi vaihtoehtoisia ammattiopintoja. Tämä mahdollistaa opiskelijan suuntautumisen ja ammattitaitonsa kehittämisen haluamaansa suuntaan. (Mt.)

Tapahtuma-akatemiassa vahvistetaan kulttuurituotannon mediateknologiapohjaisten toimintaympäristöjen hallintaa. Opintokokonaisuudessa keskitytään mediatuotantoon, elämyksellisen tapahtuman suunnitteluun, kuvaamiseen ja kuvamateriaalin editoimiseen. Edellytyksenä tapahtuma-akatemiaan osallistumiseen on TV-tuotannon perusteiden opintojakso (5op) suoritettuna ennen opintokokonaisuuden alkua, sillä opintojaksolla opiskelijan tulee jo hallita TV-tuotannon peruselementit kuten esimerkiksi kamerankäytön, valaistuksen ja äänentoiston. Elämystuotannon ja palvelumuotoilun opintokokonaisuus puolestaan kehittää kulttuurituottajan

liiketoiminnallista osaamista. Opetuksessa tutkitaan elämystä yksilön ja yhteisön kannalta sekä perehdytään elämystuotteiden markkinointiin ja tuotteistamiseen. Opintokokonaisuuden aikana ideoidaan ja suunnitellaan, käsikirjoitetaan sekä lopulta toteutetaan ja arvioidaan elämystä painottava tapahtuma. (Mt.)

2.1.2 Harjoittelu kulttuurituotannon koulutusohjelmassa

Tutkintoon liittyvät harjoittelut on jaettu kolmeen osaan: harjoittelu julkisissa organisaatioissa 6 op, luovan toimialan harjoittelu 10 op ja erikoistumisharjoittelu 14 op (Mikkelin ammattikorkeakoulun Opinto-opas 2011 – 2012). Vaihtoehtoisesti opiskelija voi suorittaa harjoittelunsa kahdessa osassa uuden rakenteen mukaan: luovan toimialan harjoittelu 15 op ja erikoistumisharjoittelu 15 op. Opiskelija voi suorittaa harjoittelunsa myös kansainvälisesti ulkomailla. Kansainvälisiä harjoittelupaikkoja ovat esim. Scandinavian House Prahassa tai East Finland EU Office Brysselissä. Opiskelijalla on myös mahdollisuus hankkia joku itseään kiinnostava harjoittelupaikka ulkomailta. (Mikkelin ammattikorkeakoulu. Moodle: Harjoittelu kulttuurituotannon koulutusohjelmassa 2012.)

Julkisten organisaatioiden harjoittelussa opiskelija tutustuu taiteen ja kulttuurin kenttään sekä havainnoi eri toimijoiden roolia ja tehtäviä osallistumalla jonkin julkisen organisaation toimintaan. Harjoittelun voi suorittaa esimerkiksi kaupungin kulttuuripalvelulla kulttuurijohtajan assistenttina, taidetoimikunnalla, musiikkikeskuksella, teatterilla tai kirjastolla. Organisaation toimintaan osallistumisen laajuus vaihtelee harjoittelupaikan tarpeiden ja opiskelijan osoittamien valmiuksien mukaan. (Harjoittelu julkisissa organisaatioissa 6op.)

Luovan toimialan harjoittelussa opiskelija kehittää taitojaan ja valmiuksiaan työskennellä kulttuurialan verkostoissa. Harjoittelunsa aikana opiskelija osallistuu aktiivisesti etukäteen sovitun projektin toteuttamiseen. Harjoittelu voidaan suorittaa kulttuurialan yrityksessä, osuuskunnassa tai luovan toimialan verkostoissa ja hankkeissa. Luovaa toimialaa kutsutaan myös kulttuuriteollisuudeksi. Opiskelija voi siis suorittaa harjoittelunsa esimerkiksi televisiotuotantoyhtiössä tv-ohjelman tuotannossa, oppilaitoksen markkinointitiimissä, levy-yhtiössä tai jonkin organisaation yksittäisen tapahtuman tuotannossa. (Luovan toimialan harjoittelu 10op.)

Opiskelija suorittaa erikoistumisharjoittelun valitsemassaan organisaatiossa syventäen ammattiosaamistaan haluamaansa suuntaan. Erikoistumisharjoittelun aikana opiskelija ei ole enää tutustumassa toimintaan ja työtehtäviin vaan hänellä on selkeitä vastuualueita tai päävastuu etukäteen sovitussa projektissa. Opiskelija voi myös saada toimeksiannon opinnäytetyöhönsä harjoittelupaikaltaan ja tehdä harjoittelunsa ohessa esimerkiksi tapahtumamanuaalin tai kyselytutkimuksen, joka on osa hänen opinnäytetyötään. (Erikoistumisharjoittelu 14op.)

Kuten mainittu, opiskelija voi suorittaa harjoittelunsa myös ulkomailla harjoitteluvaihdon kautta. Mikkelin ammattikorkeakoulun kv-koordinaattorin Minna Kortelaisen mukaan kulttuurituotannon koulutusohjelmasta vuoden 2010 jälkeen harjoittelijoita on ollut esimerkiksi Brasiliassa AEC-TEA-nimisessä järjestössä ja Pohjois-Irlannissa Arts Care -organisaatiossa. Aiempina vuosina opiskelijat ovat suorittaneet harjoittelunsa myös Tšekissä ja Tansaniassa. (Kortelainen 2012.) Kevään 2012 harjoitteluvaihtoon hakevien opiskelijoiden kohteina ovat olleet eurooppalaiset musiikkifestivaalit, esimerkiksi tanskalainen Roskilde. Harjoittelupaikka voi olla siis mikä tahansa opiskelijaa kiinnostava kohde, jos koulutusohjelma hyväksyy harjoittelupaikan ja työtehtävät joita siellä tehtäisiin. Kortelaisen mukaan vuodesta 2010 lähtien kulttuurituotannon opiskelijoita on lähtenyt kuitenkin enemmän opiskelija- kuin harjoitteluvaihtoon. Harjoitteluvaihtoon Euroopan alueella opiskelija saa harjoittelu-apurahaa 300€/kk sekä kohdeapurahan 300€. Euroopan ulkopuolella suoritettussa harjoittelussa kohdeapuraha on 500€. Apurahat ovat vuosikohtaisia, eli ne voivat vaihdella vuosittain. Apurahojen saamiseksi harjoitteluvaihdon tulee kestää vähintään 3 kk. (Luikkonen & Virtanen 2012, 10.)

2.1.3 Työelämäläheinen pedagogiikka

Työelämäläheisen pedagogiikan tavoitteena kulttuurituotannon koulutusohjelmassa on kouluttaa kulttuurituottajia, jotka saavat jo opiskeluaikanaan kokemusta käytännön työstä, työelämäverkostoja sekä kehittämisvalmiuksia ja ovat sitä kautta valmiita vastaamaan työelämän vaatimuksiin ja haasteisiin. Työelämäläheisessä oppimisessa pyritään kehittämään kulttuurialaa työelämän organisaatioiden ja kulttuurituotannon koulutusohjelman yhteistyönä. Tämä lisää dialogia työelämän edustajien ja opettajien kesken mahdollistaen kaikkien osapuolien oppimisen, niin työelämäedustajan, opiskelijan kuin opettajankin. Työelämäläheinen oppiminen toteutetaan

kehittämistehtävien muodossa, joiden aiheet kumpuavat työelämän aidoista tarpeista (esim. tapahtuman tuottamis- tai markkinointisuunnitelma, tapahtumatekniikka tai tapahtuman juontaminen) (Työelämäläheinen oppiminen kulttuurituotannon koulutusohjelmassa 2008.)

Työelämäläheisen oppimisen vaiheet on jaettu kolmeen osaan:

1. Esiselvitysvaihe: Opiskelija kehittää asiantuntijuuttaan hankkimalla ja jäsentämällä tietoa, eli teorian kautta.
2. Toteutusvaihe: Opiskelija kehittää asiantuntijuuttaan tuomalla teorian käytäntöön päästen itse osallistumaan ja tekemään työelämänedustajan ja opettajan ohjaamana → ”mestari – oppipoika -suhde”.
3. Analysointi- ja arviointivaihe: Opiskelija kehittää asiantuntijuuttaan analysoimalla ja arvioimalla toteutusvaiheen etenemistä ja onnistumista. (Kulttuurituottajan osaamispassi.)

Esiselvitysvaiheessa tehdään taustatutkimusta ja perehdytään teoriaan lähiopetuksen kautta. Seuraavaksi etsitään mielekäs, työelämänedustajaa hyödyttävä kehittämistehtävä ja tehdään teoreettinen suunnitelma toteutusvaihetta varten. Toteutusvaiheessa suunnitelma testataan käytännössä ja pyritään järjestämään taloudellisesti kannattava, mahdollisimman hyvin asiakkaita ja työelämää palveleva tuotanto/tapahtuma sekä kehittämään uusia tuottamisen toimintamalleja. Tuotannon päätyttyä on analysointi- ja arviointivaiheen vuoro. Tässä vaiheessa työelämänedustaja, opettaja ja opiskelija kokoontuvat arvioimaan toteutuksen onnistumista jokaisen osapuolen näkökulmasta. Samalla jäsennetään opitun teorian ja käytännön suhdetta opiskelijan ammatillista kasvua ajatellen. Analysointi- ja arviointivaiheen aikana keskustellaan myös työelämänedustajan kanssa mahdollisista uusista kehittämistehtävistä. (Havukainen 2007.)

Kehittämistehtävien kautta opiskelijat pääsevät jo opintojensa aikana osaksi työelämänverkostoja ja pääsevät soveltamaan oppimaansa tietoa käytäntöön välittömästi. Oppimisen välineinä toimivat viikoittaiset kaksi lähiopetuspäivää ja kerran viikossa opettajan opiskelijalle pitämä ohjauslinikka. Näiden lisäksi opiskelijan lukujärjestykseen on varattu kaksi päivää viikossa kehittämistehtävien työstämiseen. Oppimisen seuraaminen ja arviointi sekä dokumentointi toteutuvat osaamispassin avulla. Osaamispassissa opiskelija arvioi omaa osaamistaan suhteessa

tehtäväkohtaisiin tavoitteisiin sekä koulutusohjelman vuositeemoihin. Osaamispassi on sekä itsearvioinnin että kehitys- ja hops-keskusteluissa käytettävä ohjauksen väline. (Työelämäläheinen oppiminen kulttuurituotannon koulutusohjelmassa 2008.)

2.2 Koulutuksen historia

Suomen koulutusjärjestelmää on kehitetty koko sotien jälkeisen aikakauden ajan. Tavoitteena on ollut tuoda koulutus kaikkien saataville ja täten kehittää hyvinvointiyhteiskuntaa ja tasa-arvoa. (Tarjamo 2002, 8 – 9.) Koulutusjärjestelmä, joka oli organisoitu 1970-luvulla perus-, keski- ja korkea-asteisiin, ei keskiasteen osalta tyydyttänyt kaikkia osapuolia edes 1980-luvun uudistamisen jälkeen. Koulutusjärjestelmälle alettiin kaavailla suurempaa muutosta, jotta se vastaisi uuden ajan vaatimuksiin ja sen hetkisen koulutusjärjestelmän epäkohdat korjattaisiin. Keskiasteen koulutusta muokatessa keskeisenä ajatuksena oli luoda nuorisokoulu, joka mahdollistaisi pohjan korkeakouluopinnoille (ammattikoulu- ja lukio-opinnot). Korkeakouluopintoihin taas kaivattiin tiedekorkeakoulujen rinnalle ammatillisesti suuntautunutta korkeakoulutussektoria. Opetusministeriö julkaisi v. 1989 silloisen opetusministerin mukaan ”Taxellin visioksi” kutsutun koulutuksen kehittämissuunnitelman, jossa ehdotettiin Suomen tiedekorkeakoulujen rinnalle ammattikorkeakoululaitosta. (Mts. 8 – 11) Ammattikorkeakoulu-uudistus käynnistettiin vuonna 1991 kokeilulainsäädännöllä kokemuksen hankkimiseksi vakinaista järjestelmää varten ja väliaikaisten ammattikorkeakoulujen toiminnan kehittämiseksi. Tuolloin Suomessa oli noin 250 ylempää ammatillista koulutusta antavaa oppilaitosta. Noista oppilaitoksista koottiin uudistuksen avulla 29 pääosin monialaista ammattikorkeakoulua. Kokeilu päättyi, kun viimeiset ammattikorkeakoulut vakinaistettiin vuonna 2000. (Luostarinen 2005.)

2.2.1 Ammattikorkeakoulu Mikkeliin

Mikkelin lääni oli hyvin aktiivisesti mukana, kun korkeakoulutasoista opetusta lisättiin alueellisesti ja näin kaupunkiin alettiin kaavailla kauppakorkeakoulua. Aktiivisuudesta huolimatta Mikkeli jäi jalkoihin muiden kaupunkien korkeakouluhankkeille. Itä-Suomessa koulutusta pyrittiin laajentamaan monella saralla: Joensuun yliopistoa kehitettiin, Lappeenrannan korkeakoulua pyrittiin

laajentamaan sekä Savonlinnan ja Kouvolan kieli-instituutit muutettiin korkeakouluyksiköiksi. Nämä koituivat Mikkeliin kaavaillun kauppakorkeakoulun epäonneksi. (Tarjamo 2002. 9 – 10.)

Aktiivisista pyrkimyksistään huolimatta, Mikkeli oli 1980-luvulla ainoa Suomen läänin pääkaupungeista, josta oma korkeakoulu puuttui. Taxellin vision julkaisemisen jälkeen Mikkelin teknillinen oppilaitos (MTOL) yritti saada kokeilulupaa itsenäisenä ammattikorkeakouluyksikkönä, mutta kokeiluammattikorkeakouluiksi ei hyväksytty pieniä yksiköitä eikä MTOL näin saanut lupaa. Mikkeliin kuitenkin myönnettiin vuonna 1991 väliaikaisen ammattikorkeakoulun kokeilulupa. Kyseinen väliaikainen ammattikorkeakoulu käsitti Mikkelin teknillisen oppilaitoksen ja Mikkelin liiketalouden instituutin ja aloitti toimintansa lukuvuonna 1991 – 1992. (Mts. 13 – 14.) Parissa vuodessa väliaikainen ammattikorkeakoulu laajentui ja mukaan tulivat Pieksämäen metsäoppilaitos sekä Savonlinnan liiketalouden instituutti. Lopulta myös ammattikorkeakoulun vakinaistamisen eteen tehty työ tuotti tulosta ja Valtioneuvosto myönsi Mikkelin ammattikorkeakoululle vakinaisen toimiluvan 1.8.1997. Samalla ammattikorkeakoulun toiminta laajentui sosiaali- ja terveysalalle.

Työ muiden alojen laajennuksen saamiseksi jatkui ja toimilupahakemuksia kirjoitettiin ahkerasti. Vuonna 2000 Mikkelin ammattikorkeakoulusta tuli maan monialaisin ammattikorkeakoulu, jossa oli kaikki seitsemän korkeakoulujärjestelmän koulutusala: luonnonvara-ala, tekniikka ja liikenne, hallinto ja kauppa, matkailu-ravitsemis- ja talousala, sosiaali- ja terveysala, kulttuuriala sekä humanistinen ja opetusala. (Mts. 36 – 50.)

2.2.2 Kulttuurituotannon koulutusohjelman elinkaari

Kulttuurin ja nuorisotyön koulutusyksikkö aloitti toimintansa 1.8.1998 Paukkulassa koulutusalan humanistinen ja opetusala. Toimilupaa hakiessa alan vahvuuksina pidettiin mm. hyvää työllistymistä, työelämän verkostoja sekä hakijamäärien runsautta. (Tarjamo 2002, 45 – 46.) Kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelma keskittyi opetussuunnitelmassaan kulttuurin puolelta lähinnä taidekasvatukseen ja eri taidemuotoihin ja suurin osa opiskelijoista päätyi valmistuttuaan työskentelemään nuorisotyön pariin. Kulttuuri ja taide olivat koulutusohjelmasta valmistuneille enemmänkin toimintatapoja ja työvälineitä. (Kuoppala 2001, 5 – 6.)

Opettajien kokouksen muistion mukaan koulutusohjelman ensimmäisiltä opiskelijoilta kerätystä palautteesta nousi esiin, että osan mielestä koulutuksessa painotettiin liikaa nuorisotyötä. Tämän seurauksena kulttuurin ja nuorisotyön välistä suhdetta ja sen merkitystä ryhdyttiin tarkkailemaan koulutusohjelmaa arvioidessa. (Mts. 6.)

Palautteen ja kasvaneiden kulttuuripalvelujen tarpeen seurauksena päätettiin siirtyä uuteen, kulttuuripalvelujen koulutusohjelmaan vuonna 2000. Tästä oli ollut mainintaa jo vuonna 1998, kun luonnosteltiin kehityssuunnitelmaa vuodelle 2005.

Kehityssuunnitelman luonnoksessa painotettiin uuden koulutusohjelman kysyntää, sillä se oli uusi Suomessa ja kehittäisi sekä kulttuuriaktiviteetteja että turismia. (Mt.)

Ensimmäiset opiskelijat aloittivat kulttuuripalvelujen koulutusohjelmassa vuonna 2001. Tuolloin 140 opintoviikkoisen koulutusohjelman opetussuunnitelma painotti yhä taidekasvatusta, mutta nyt mukaan oli lisätty myös kursseja tuotannosta ja rahoittamisesta. Vuoden 2001 opintosuunnitelmaan sisältyvä 30 opintoviikon laajuinen erikoistumisopintokokonaisuus kulttuurituottajan opinnoista oli ensimmäinen konkreettinen askel kulttuurituotannon koulutusohjelman suuntaan. (Mt.)

Opettajien kokouksen muistiossa (2003) raportoidaan koulutusohjelman olleen jatkuvan uudistuksen alla kunnes lopulta kulttuurituottajan tutkintonimike otettiin käyttöön vuonna 2003. Ensimmäiset opiskelijat aloittivat opintonsa kulttuurituotannon koulutusohjelmassa (240 op) Mikkelin ammattikorkeakoulussa vuonna 2005. Uuden koulutusohjelman opintosuunnitelmaa päivitettiin lähes joka vuosi. Kuitenkin kun tutkintonimike oli päätetty, koulutuksen keskipisteenä pidettiin tuotanto ja talousosaaminen kulttuuriopintojen rinnalla. Yksi tärkeä tekijä opintosuunnitelman kehittämisen osalta on ollut opiskelijoiden antama palaute. Keväällä 2004 kulttuuripalvelujen koulutusohjelmasta ensimmäisinä valmistuneet opiskelijat antoivat palautetta koulutuksesta kokonaisuudessaan. Palautteessaan he toivoivat esimerkiksi oikeita työelämän projekteja. Tähän tartuttiin ja opintosuunnitelmaa kehitettiin toivottuun suuntaan. Mikkelin ammattikorkeakoulun Kulttuurituotannon koulutusohjelmassa on toteutettu työelämälähtöistä pedagogiikkaa vuodesta 2008 lähtien. (Mt.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisi joulukuussa 2011 vuosille 2011 - 2016 koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman, jonka mukaan työvoiman ylitarjontaa olisi erityisesti kulttuurialalla, matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla. Kehittämissuunnitelman mukaan kulttuurialan koulutuksen tarve oli vajaa 3000 aloituspaikkaa sen hetkistä määrää pienempi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011.) Opetus- ja kulttuuriministeriö esitti Mikkelin ammattikorkeakoululle 75 aloituspaikan vähentämistä, joista kulttuurialan osuus olisi -35 aloituspaikkaa, mikä vastasi koko kulttuurituotannon koulutusohjelman aloituspaikkojen määrää. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012.) MAMKin vastauksessa 17.2.2012 pyrittiin säilyttämään kulttuurituotannon koulutusohjelma vähentämällä siitä vain 5 aloituspaikkaa. Ministeriö antoi lopullisen päätöksensä 30.3.2012 ja kulttuurialan paikkojen vähennys pysyi esityksen mukaisena, -35 aloituspaikkaa. Tämä tarkoitti sitä, että kulttuurituotannon koulutusohjelman kaikki aloituspaikat leikattaisiin ja koulutusohjelma lakkautettaisiin. Yhtä lailla kulttuurituotannon koulutusohjelman aloituspaikat leikattiin myös monesta muusta ammattikorkeakoulusta. Mikkelin ammattikorkeakoulun viimeinen vuosikurssi kulttuurituotannon opiskelijoita aloitti opintonsa tammikuussa 2012. (Mt.)

3 KULTTUURITUOTTAJAN TYÖKENTTÄ

Kulttuurituottajan työkenttä on kenties yhtä laaja kuin kulttuurin määritelmäkin on. Tulkintatapoja on useita, tulkitsijasta riippuen. Laajimmillaan kulttuurin voidaan nähdä käsittävän kaiken inhimillisen toiminnan. Kulttuuri määrittelee ihmisen arvomaailmaa, perinteitä, tapoja ja tottumuksia. Helposti ymmärrettävissä jokaiselle ovat kulttuurin nähtävillä olevat ilmenemismuodot, kuten taiteen eri lajit, musiikki, elokuvat, teatteri, käsityöt ja tanssi. (von Brandenburg 2008, 16.)

Kun tarkastellaan kulttuurituottajan työkenttää, äsken mainittujen ilmenemismuotojen lisäksi kulttuuria voidaan käyttää myös välineenä eri osa-alueilla. Hyvinvoinnin näkökulmasta katsottuna kulttuurin avulla voidaan mm. ehkäistä syrjäytymistä, lisätä työntekijöiden hyvinvointia ja vaikuttaa yksilöiden ja yhteisöjen toimintaan ja kehitykseen. (Mt.) Matkailualalla ja kulttuurilla on molemminpuolinen hyötysuhde: erilaiset kulttuuri-ilmiöt ja tapahtumat lisäävät matkailua ja matkailu puolestaan edistää paikallisen kulttuurin kehittymistä ja säilymistä. Matkailun vetovoimaa

lisätään myös muusikoiden, muotoilijoiden, kuvataiteilijoiden teatteri- ja elokuva-alan sekä muiden kulttuuriosajien kansainvälistä mainetta hyödyntämällä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010.) Tarvitaan vain kulttuurituottaja kehittämään ideoista toimivia, toistettavia ja myytäviä tuotteita.

3.1 Kulttuuri toimintaympäristönä

Yhteiskunnassa eletään suurien muutosten kautta monella sektorilla. Kulttuurin tulisi tuottaa henkistä, fyysistä ja taloudellista hyvinvointia ja tämän toteuttaminen näyttää jäävän kulttuurituotannon ammattilaisten vastuulle. Kulttuurituottamisen näkökulmasta esteettisen luomisen rinnalle on suuresti noussut vaatimus markkinoinnin kehittämisestä kulttuurituotannossa. Talousnäkökulman lisäksi kulttuurin tarjonta on muuttunut sillä mm. tietotekniikan voimakas kehittyminen on jättänyt jälkensä myös kulttuurin tuottamiseen. Kaikkien näiden muutosten keskellä tulisi tuottajien kyetä organisoimaan kulttuurielämyksiä kansalle ja tehdä se taloudellisesti ja tuottavasti. (Halonen 2012, 6.)

Tapahtuman tuotantoon liittyy monia eri toimijoita. Kulttuuritapahtuman tuotannossa voi olla mukana esimerkiksi julkinen sektori lupaviranomaisena, infrastruktuurin rakentajana ja mahdollisesti rahoittajana, 3. sektori viestintäkumppanina, vapaaehtoistyöntekijät työpanoksena, erilaisia yrityksiä majoituksen, markkinoinnin, riskienhallinnan ja tuotemyynnin toteuttajana sekä muita sidosryhmiä. Kaiken tämän keskellä toimii tapahtumatuottaja, jonka tehtävänä on huomioida varsinaisen tapahtuman ohessa myös eri toimijoiden omat intressit. (Mts. 10.) Lisähaastetta tuottajan työhön tuo tehtävien kausittainen syklisyys. Kiristynvä kilpailu ja työn kausiluontoisuus saattavat pakottaa tapahtumatuottajia muun alan töihin sesongin ulkopuolella ansiotulojen turvaamiseksi. Tilapäisorganisaatioiden hallinta, kiristynvä kilpailu ja taloudelliset muutokset vaikuttavat kulttuurituottajan arkeen koko ajan voimakkaammin. (Mts. 11.)

Kulttuurin kentällä on jo jonkin aikaa näkynyt valtion tukien pienentyminen ja ulkopuolisten rahoituslähteiden tarpeen kasvaminen. Kulttuurin ja luovien alojen rooli on noussut aina vain keskeisemmäksi osaksi niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin kilpailukyvyyn vahvistamista. Näiden lisäksi projektiluontoiset työsuhteet ovat

lisääntyneet. Projektiluontoisuus, omaehtoisuus ja useat tulonlähteet ovatkin kulttuurin alalla työskenteleville jo tuttua kauraa. (Suntola 2012, 27.)

3.2 Tuottajan taitojen hyödyntäminen kulttuurituottamisen rajapinnoilla

Kulttuurituottamisen rajapinnoista on tullut tuottajan työn nykypäivää. Tällöin kulttuurin avulla pyritään antamaan lisäarvoa toiselle toimialalle. Rajapinnoilla toimiminen voi olla esimerkiksi kulttuurisisällöllisten, valmiiden tuotepakettien räätälöimistä matkailupalvelujen käyttöön tai uusmediapuolella tuottaja voi työskennellä verkkotuotantojen ja peliteollisuuden parissa. (Halonen 2007, 149.)

Kulttuuri on noussut korkeaan arvoon alueen vetovoimaa kasvattavana tekijänä, joka on alettu liittää kiinteäksi osaksi maakuntien, kaupunkien ja kuntien aluekehitysstrategioita (Halonen 2007, 149). Pekka Uotila (2012, 14) huomioi kulttuuripalvelujen merkityksen matkailualan menestyksen edellytyksenä. Koska kulttuuri on tärkeä matkustamisen syy, voidaan nähdä, että kulttuuri toimii tuottajana, joka mahdollistaa muille toimijoille, kuten majoitus- ja ravitsemuspalveluille mahdollisuuden menestyä.

Jotta alueen kulttuuri ja palvelut olisivat helposti matkailijan saatavilla, tarvitaan tuottaja luomaan valmiita paketteja palveluntarjoajien ja matkailijoiden väliin. Tähän käy hyvänä esimerkkinä Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus LEO:n tutkimus matkailijoiden toiveista Rovaniemen palvelujen suhteen. LEO:n teettämän selvityksen mukaan omatoimiset matkailijat eivät löydä Rovaniemen palveluja. Matkailijat tietävät, mitä tahtovat nähdä ja millaista palvelua saada, mutta he eivät löydä niiden äärelle. Hukassa voi olla esimerkiksi Joulupukin kotiluola Santa Park tai vaikka porotila, jossa tarjotaan yöpymismahdollisuus. Matkailijat toivoivat Rovaniemeltä esimerkiksi ”mitä tehdä juuri tänään” tai ”mitä Rovaniemellä on pakko kokea” - tyyppisiä to do -listoja, karttoja ajo-ohjeineen, autiotupien ja kalastuspaikkojen sijainteja helposti saataville sekä ravintola- ja majoitussuosituksia (Nöyränen & Koutaniemi.) Selvityksen teettänyt Suomen elämysteollisuuden johtava asiantuntijaorganisaatio LEO mm. auttaa matkailuyrityksiä kasvamaan ja hyödyntämään elämystuotantoa toiminnassaan. LEO tarjoaa yrittäjille käytännön työkaluja palvelujensa tuotteistamiseen ja internet-markkinointiin. (LEO 2009.)

Kuten aiemmin mainittiin, kulttuuria voi käyttää myös välineenä hyvinvoinnin edistämisessä. Halonen analysoi tuottajan roolien muuntumista kameleonttimaisesti tarpeiden mukaan kolmeen eri sfääriin ja näistä yksi on osallisuuteen tähtäävä tuottaja. Kulttuurin ollessa väline, yleisöstä tulee osallistujia ja taiteilijoista innoittajia. Tuottaja luo ajan, paikan ja tilan, jossa nämä osapuolet kohtaavat. Tilat ovat konsertti- tai teatterisalien sijasta osallistujien olinpaikat. Kulttuurin ja taiteen avulla hyvinvointia mahdollistetaan esimerkiksi työpaikoilla, päiväkodeissa ja vanhainkodeissa. Tavoitteena on saada yleisö osalliseksi taiteeseen ja tätä kautta lisätä heidän hyvinvointiaan. (Halonen 2012, 50 – 51.)

Kulttuurituottajat voivat työskennellä myös yrityssectorilla. Tällöin asiakkaat koostuvat lähinnä muista yrityksistä ja tuottajan tehtäviin kuuluu yritystapahtumien järjestäminen ja niiden markkinointi. (Halonen 2007, 146.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tässä osiossa käydään läpi ja perustellaan käytetyt tutkimusmenetelmät sekä esitellään kohderyhmä. Lisäksi käydään läpi tutkimustyön alkuvaiheet ja kyselylomakkeen rakenne.

4.1 Kyselytutkimus

Perustana opinnäytetyössäni on kyselytutkimus, joka tehtiin Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistuneille kulttuurituottajille syys – lokakuussa 2012. Kyselyn avulla haluttiin kerätä tietoa valmistuneiden kulttuurituottajien työelämään sijoittumisesta, työtehtävistä sekä työuran kehittymisestä. Lisäksi tutkimuksessa kartoitettiin, millaista jatkokoulutusta valmistuneet kulttuurituottajat kokevat tarvitsevana tai ovat opiskelleet. Kyselyn pohjana on käytetty Elina Nikoskisen Humanistiselle ammattikorkeakoululle (HUMAK) tekemää kyselytutkimusta, joka tutki kyseisestä oppilaitoksesta valmistuneiden kulttuurituottajien työllistymistä. (Nikoskinen 2010). MAMKista valmistuneiden kulttuurituottajien työelämään sijoittumista ei ole tutkittu aiemmin, joten tutkimukselle oli tilausta. Koulutusohjelma on nuori ja ollut jatkuvan uudistuksen alla, joten on aiheellistakin selvittää, millainen

asema MAMKista valmistuneilla kulttuurituottajilla työmarkkinoilla on ja kokevatko he tarvitsevansa täydennyskoulutusta. (Liite 2.)

Toteutin tutkimuksen kvantitatiivisena, eli määrällisenä tutkimuksena. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa keskeisiä ovat Hirsjärven ym. mukaan (2002, 129) mm. johtopäätökset aiemmista tutkimuksista, käsitteiden määrittely sekä koehenkilöiden tai tutkittavien henkilöiden valinta. Määrällisessä tutkimuksessa tutkittava ilmiö pyritään hajottamaan mitattaviksi osioiksi, esimerkiksi kyselylomakkeen kysymyksiksi, kuten tässä tapauksessa tehtiin (Ronkainen ym. 2011, 84).

Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa päädyttiin jo varhaisessa vaiheessa sähköiseen kyselylomakkeeseen, sillä kyselylomakkeen avulla on mahdollista saada laaja aineisto lyhyessä ajassa. Lisäksi kohderyhmän tavoittamisen kannalta oli järkevää luoda sähköinen lomake, sillä on hyvin todennäköistä että opiskelijat ovat valmistuttuaan muuttaneet toiselle paikkakunnalle, eivätkä Mikkelin ammattikorkeakoulun rekisteriin jääneet osoitetiedot pidä enää paikkaansa. Sähköisellä lomakkeella oli mahdollista tavoittaa mahdollisimman moni kohderyhmästä. Lisäksi sähköiseen kyselyyn vastaamisen kynnyks on mahdollisesti matalampi kuin esimerkiksi paperiseen kyselyyn tai puhelinhaastatteluun vastaamiseen, sillä vastatessa ei tarvitse olla vuorovaikutuksessa haastattelijan kanssa tai nähdä vaivaa palauttamalla kysely postiin. Tässä tapauksessa vastaaminen ja lomakkeen palauttaminen oli hiiren klikkausten päässä. Kyselyn saateviestissä oli lisäksi yhteystietoni, joten vastaaja sai ottaa minuun yhteyttä, jos halusi esimerkiksi tarkentaa jotain tutkimuksestani (Liite 1.).

Kyselylomakkeen heikkouksiin voi kuulua se, että sähköpostitse lähetetty kysely hukkuu helposti muiden sähköpostien sekaan. Lisäksi jos vastaajalla ei sillä hetkellä ole aikaa tai kiinnostusta, voi kysely siirtyä roskakoriin. En asettanut vastaajille erityistä houkutinta vastaamiseen, esimerkiksi elokuvalippujen arvontaa vastaajien kesken, vaan kerroin saateviestissä tekeväni opinnäytetyötäni ja että tuloksia hyödynnetään täydennyskoulutuksen suunnittelussa. Hirsjärven ym. mukaan (2002, 182) kyselytutkimuksen heikkouksiin luetaan se, että aineistoa pidetään pinnallisena ja tutkimuksia teoreettisesti vaatimattomina. Tämän lisäksi heidän mielestään heikkouksiin voidaan lukea se, ettei ole selvää, miten onnistuneita kyselyn tekijän

tarjoamat vastausvaihtoehdot ovat olleet vastaajien näkökulmasta tai ettei tiedetä miten vastaajat ovat perehtyneet siihen asiaan, josta kysymyksiä esitetään. Tämän vuoksi tarjosin vastausvaihtoehdoksi muutamassa kysymyksessä myös ”en osaa sanoa”, sillä voi olla mahdollista ettei vastaaja esimerkiksi tiedä, mitä työelämälähtöinen pedagogiikka tarkoittaa, eikä siksi osaa vastata, toteutettiin hänen opinnoissaan sitä. Hirsjärvi ym. Painottaa myös (mt.) että hyvän kyselylomakkeen laatiminen vie aikaa ja vaatii tutkijalta tietoa ja taitoa. Mielestäni onkin hyvin tärkeää, että kyselyä testataan useammalla henkilöllä ennen kuin se julkaistaan. Näin karsitaan virheet ja mahdollisesti tutkittavan asian kannalta ”turhat” kysymykset. Tämän kyselyn kohdalla karsimista tuli tehdä paljon, jotta kyselystä ei tulisi turhan laaja aiheeseen nähden.

Tein sähköisen kyselylomakkeen Mikkelin ammattikorkeakoulun minulle tarjoaman Webropol -Datan analysointi- ja kyselytyökalulla. Webropolin valinta oli luontevaa, sillä kyselyn luominen ja muokkaus Webropolissa on yksinkertaista. Lisäksi palvelu voi luoda jokaiselle vastaajalle yksityisen linkin kyselyyn ja näin seurata, ketkä ovat jo vastanneet kyselyyn. Webropolin kautta voi myös lähettää muistutusviestin vastaajien listasta niille, jotka eivät ole vielä lähettäneet vastausta kyselyyn. Kun kysely on suljettu, Webropolin avulla on myös helppo luoda esimerkiksi valmis PDF-muotoinen raportti tai viedä tiedot excel-taulukkoon.

4.2 Kohderyhmä

Kyselylomake lähetettiin Mikkelin ammattikorkeakoulusta kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta, kulttuuripalvelujen koulutusohjelmasta sekä kulttuurituotannon koulutusohjelmasta valmistuneille, sekä nuorten että aikuisopiskelijoiden ryhmille, koulun rekisteriin arkistoitujen sähköpostien perusteella. Henkilökohtainen linkki sähköiseen kyselyyn lähetettiin 368 sähköpostiosoitteeseen. Kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneet ovat saaneet valita tutkintonimikkeensä erikoistumisensa mukaan ja ovat joko kulttuurituottajia tai yhteisöpedagogeja. Heitä ei kuitenkaan lähdetty erottelemaan tutkintonimikkeen perusteella vaan kysely lähetettiin kaikille kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneille ja tämä huomioitiin kyselyn rakenteessa. Tätä olisi kuitenkin pitänyt vielä teroittaa saateviestissä, jotta vastaajien epävarmuudelta olisi vältytty. Vastanotin muutaman sähköpostiviestin yhteisöpedagogeilta, jotka eivät kokeneet kuuluvansa

kohderyhmään. Viesteistä ei kuitenkaan saanut selville, oliko kyseessä kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistunut yhteisöpedagogi vai olinko erehdyksessä saanut sähköpostilistalleni myös kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneiden yhteisöpedagogien sähköpostiosoitteita.

Vastausaikaa oli 2 viikkoa, jonka puolivälissä lähetin Webropolin avulla muistutussähköpostin niille, jotka eivät olleet vielä vastanneet henkilökohtaisen linkin kautta kyselyyn. Jotta kysely olisi tavoittanut mahdollisimman monen kohderyhmästä, otin kyselyn julkaisupäivänä yhteyttä sähköpostitse Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU ry:hyn tiedustellen, voisiko julkisen linkin kyselyyni lisätä heidän nettisivuilleen. Samalla viestillä lähestyin myös MAMK alumni -Facebook-sivuston ylläpitäjää tarkoitukseni lisätä linkki myös MAMKin alumniien seuraamalle Facebook-sivulle. TAKUn edustaja vastasi pari päivää ennen kyselyn sulkeutumista ja kehotti minua linkittämään kyselyn heidän Facebook-sivuilleen, koska koki siellä olevan tällä hetkellä enemmän tiedonkulkua kuin heidän nettisivuillaan. MAMK alumni -sivuston ylläpitäjä vastasi minulle vasta kyselyn sulkeutumisen jälkeen, joten tätä väylää ei ehditty hyödyntää.

4.3 Kyselylomakkeen rakenne

Kyselylomake sisäsi 37 kysymystä ja oli jaoteltu kuuteen osioon: Taustat, koulutus MAMKin aikana, jatkokoulutus, työura opintojen aikana ja niiden päätyttyä, nykytilanne sekä arvioita opinnoista. Taustoissa kartoitettiin vastaajan sukupuoli ja ikä. Koulutusta MAMKissa opiskelun aikana kartoitettiin monivalintakysymyksin: missä koulutusohjelmassa vastaaja opiskeli, toteutettiin opintoissa työelämälähtöistä pedagogiikkaa ja mitä tutkintonimikettä vastaaja käyttää. Tutkintonimikkeen vaihtoehtoina oli kulttuurituottaja tai yhteisöpedagogi, sillä kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta valmistuneet päättivät lopullisen tutkintonimikkeensä erikoistumisensa mukaan. (Liite 2.)

Jatkokoulutus-osiossa vastaajalta kysyttiin aluksi, onko hän suorittanut jonkin tutkinnon MAMKista valmistumisen jälkeen tai onko hänellä aikomusta suorittaa tulevaisuudessa jokin toinen tutkinto. Näissä kysymyksissä oli mahdollisuus kertoa, minkä tutkinnon on suorittanut tai aikeissa suorittaa ”kyllä, minkä:” -vastausvaihtoehdon valittuaan. Syitä toisen tutkinnon suorittamiseen tiedusteltiin

avoimella kysymyksellä, sillä kyseistä tietoa on haastavaa haarukoida valmiiksi vastausvaihtoehtoiksi. Lisäksi osiossa tiedusteltiin, onko vastaaja käynyt muita kuin tutkintoon johtavia opintoja MAMKista valmistumisen jälkeen. Tällä kysymyksellä pyrittiin kartoittamaan, onko vastaaja hankkinut esimerkiksi täydennyskoulutusta ja jos on, minkälaiset opinnot ovat kyseessä. Kysymyksessä tarkennetaan siis annettua vastausta vielä avoimella kysymyksellä. Avoimen vaihtoehdon avulla saatetaan saada esiin erilaisia näkökulmia, joita tutkija ei ole etukäteen osannut ajatella (Hirsjärvi ym. 2002, 186).

Työuran kartoituksessa kaksi ensimmäistä kysymystä selvittivät, kuinka pian vastaaja haki töitä MAMKista valmistuttuaan ja kuinka pian niitä sai. Molempiin kysymyksiin vastaaja sai valita hakeneensa/olleensa jo valmistumisen aikaan töitä/töissä, välittömästi, puolen vuoden sisällä, vuoden sisällä, yli vuoden kuluttua tai ettei ole hakenut/saanut töitä. Osio sisälsi myös avoimia kysymyksiä, joissa tiedusteltiin, mikä tehtävänimike vastaajalla oli ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen ja mitkä hänen työtehtävänsä kyseisessä työpaikassa olivat.

Nykytilanne-osio aloitettiin tiedustelulla, onko vastaaja tällä hetkellä palkkatyössä/opiskelija/työtön/perhevapaalla yms. Kysymyksessä oli mahdollista valita useamman vaihtoehdon. Tämän osion kysymykset käsittelevät lähinnä vastaajan sen hetkistä työtilannetta ja tämän vuoksi vastaajia, jotka ilmoittivat olevansa työttömiä, kehoitettiin siirtymään suoraan eteenpäin kysymykseen 28. Tässä osiossa oli myös kaksi asteikkoihin eli skaaloihin perustuvaa kysymystyyppiä (Hirsjärvi ym. 2002, 187), joissa tutkittiin miten voimakkaasti vastaaja on samaa tai eri mieltä esitetyistä väittämistä. Väittämät tiedustelivat vastaajan näkemystä tutkinnon tärkeydestä työelämän kannalta sekä heidän näkemyksiään alan tulevaisuudesta.

Arvioita opinnoista -osiossa oli myös skaaloihin perustuvia kysymystyyppejä. Näillä tutkittiin, miten arvostettuna ja tunnettuna vastaajat näkevät kulttuurituottajan tutkintonimikkeen työelämässä ja millä tavalla koulutus on auttanut työelämäänsä sijoittumisessa. Osiossa kartoitettiin myös minkälaista täydennyskoulutusta vastaajat kokevat tarvitsevänsä ja missä muodossa tätä toivottaisiin järjestettävän. Lisäksi vastaajille oli annettu vielä mahdollisuus kertoa avoimen kysymyksen kautta lisää työelämäänsä sijoittumisestaan, jos kokivat että eivät päässeet sitä kyselyn kautta

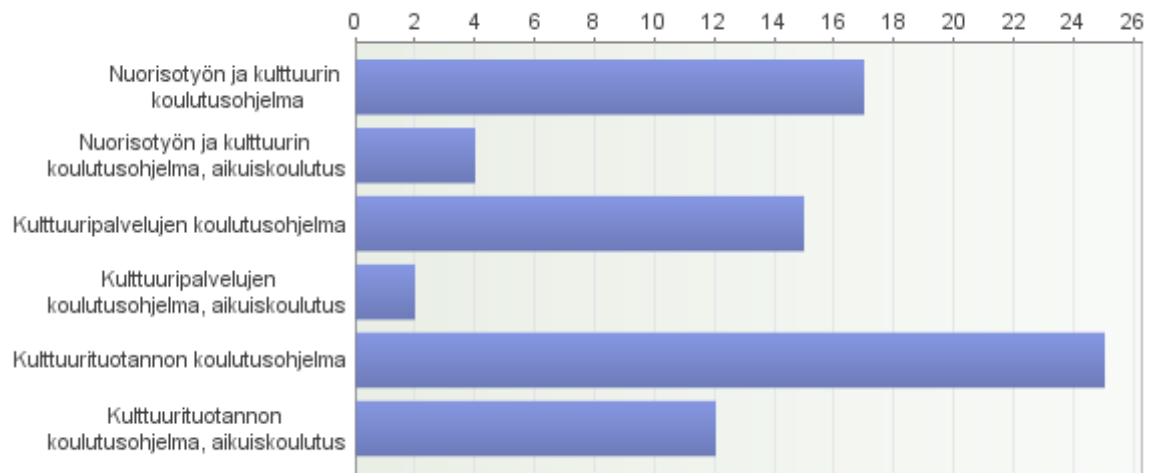
tuomaan ilmi. Lopuksi vastaaja pystyi vielä liittymään halutessaan MAMKin alumnirekisteriin täyttämällä kyselyn lopussa olevan yhteystietolomakkeen.

5 KYSELYN TULOKSIA

Vastauksia kyselyyn tuli 75 eli 20 %. Vastaanottajien sähköposteista 44 (12 %) oli kuitenkin entisiä koulun sähköposteja, jotka luonnollisesti eivät ole enää toiminnassa. Nämä entiset opiskelusähköpostit pois luettaessa vastausprosentti on 23 %. Lindholmin ym. (2011, 70) mukaan tutkija voi odottaa sähköisen kyselyn vastausprosentiksi 15 – 20 % tai jos aihe on vastaanottajista erityisen kiinnostava, voi vastausprosentti olla 30 %. Vastausprosentti vastaa siis odotuksia. Lisäksi on huomioitava, että kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta ensimmäiset valmistuivat jo vuonna 2001, mikä tarkoittaa, että rekisteröidyistä tiedoista osa on yli 10 vuotta vanhoja. Tässä tapauksessa on todennäköistä, että opiskeluaikana ilmoitettu henkilökohtainen sähköpostiosoite ei ole enää käytössä. Näin ollen vastausprosentti voisi olla suurempikin, jos pois luettaisi mahdolliset muut käytöstä poistuneet sähköpostiosoitteet.

5.1 Taustat ja koulutus MAMKin aikana

Vastaajista 83 % (62) oli naisia ja 17 % (13) miehiä. Kulttuuriala on tunnettu naisvaltaisena alana, joten tämänkaltainen tulos oli odotettavissa. Suurin osa vastaajista (49 %, 37 henkilöä) oli valmistunut kulttuurituotannon koulutusohjelmasta. Heistä 12 (16 %) oli valmistunut aikuiskoulutuksen puolelta. Kulttuurituotannon koulutusohjelmasta valmistuneiden vastausprosentin suuruutta voi selittää se, että heidän yhteystietonsa koulun rekisterissä ovat todennäköisimmin ajan tasalla. Toiseksi eniten vastaajia oli kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta (28 %). Kaikista vastaajista aikuisopiskelijoita oli 18 eli 24 %. (Kuva 1.) Valtaosa 83 % (62) ilmoitti tutkintonimikkeekseen kulttuurituottajan. Yhteisöpedagogin tutkintonimikettä ilmoitti käyttävänsä 17 % (13) vastaajista.

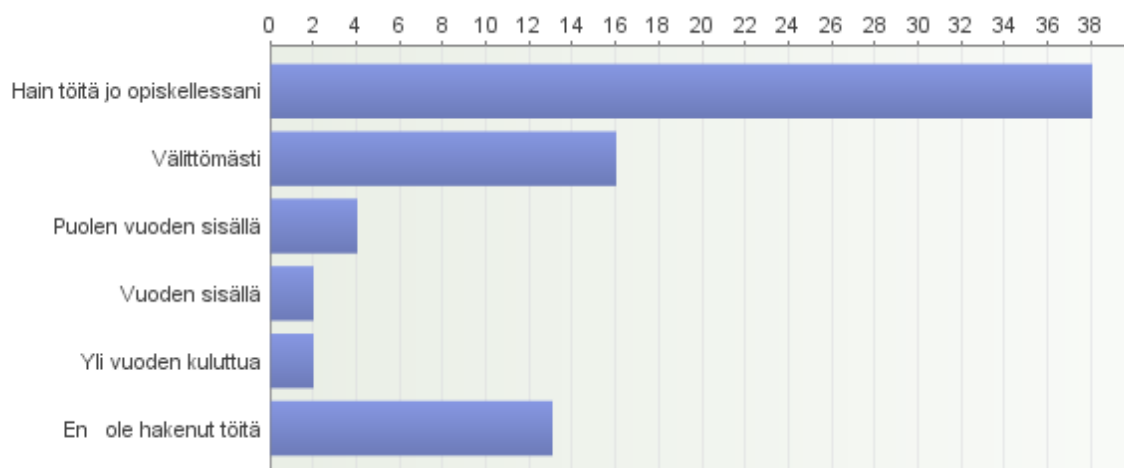

KUVA 1. Missä koulutusohjelmassa opiskelit MAMKissa?

Kaikista vastaajista lähes puolet (37, 49 %) oli sitä mieltä, että heidän opinnoissaan toteutettiin työelämälähtöistä pedagogiikkaa. Heistä 13 % (10) oli sitä mieltä, ettei heidän opinnoissaan tätä toteutettu. Huomattavan suuri osa (37 %) ei osannut sanoa, toteutettiinko heidän opinnoissaan työelämälähtöistä pedagogiikkaa. Koulutus on kuitenkin ollut aina työelämäläheistä, vaikkei varsinaista työelämälähtöistä pedagogiikkaa olisikaan virallisesti toteutettu.

5.2 Työllistyminen

Noin puolet vastaajista oli hakenut töitä jo opiskelujensa aikana (51 %). Välittömästi valmistumisen jälkeen töitä hakeneiden osuus oli noin viidesosa (21 %) ja puolen vuoden sisällä valmistumisestaan töitä hakeneiden osuus oli 5 %. Vuoden sisällä valmistumisestaan töitä oli hakenut 3 % (2) ja 3 % oli hakenut töitä yli vuoden kuluttua valmistumisestaan. Valmistumisen jälkeen töiden hakematta jättäneiden osuus oli 17 % vastanneista. (Kuva 2.)

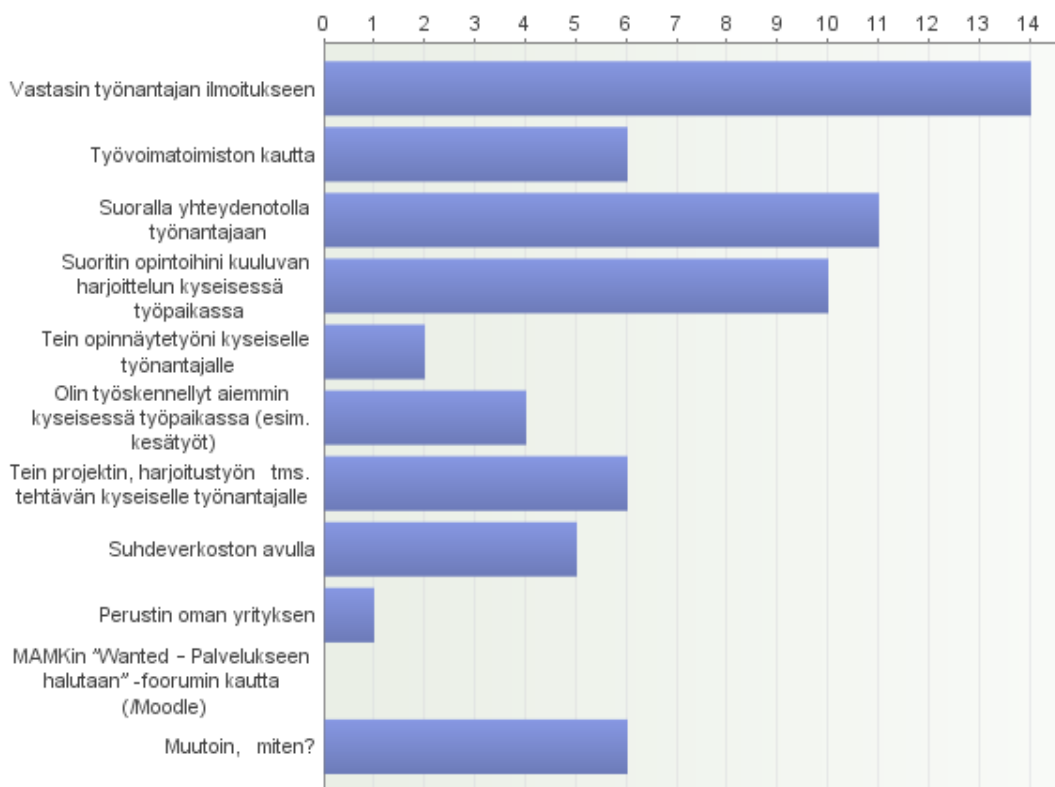
KUVA 2. Kuinka pian hait töitä MAMKista valmistuttuasi?

Jo opiskellessaan työllistyneiden osuus oli hieman yli puolet vastaajista (53 %). Välittömästi valmistumisen jälkeen töitä saaneita oli 23 % (17). Puolen vuoden sisällä valmistumisestaan töitä sai 11 % (8) vastaajista. Vuoden sisällä valmistumisestaan työelämään pääsi 4 % (3) vastaajista. Yksi vastaajista ilmoitti saaneensa töitä yli vuoden kuluttua valmistumisestaan. Työttömäksi jääneitä oli 8 % vastaajista (6).

Seuraavat neljä kysymystä (12 – 15) käsitelivät vastaajan ensimmäistä työsuhdetta MAMKista valmistumisen jälkeen. Mikäli vastaaja oli töissä jo valmistumishetkellä, pyydettiin häntä arvioimaan kysymyksiä kyseisen työsuhteen perusteella. Muussa tapauksessa vastaajan tuli arvioida kysymyksiä valmistumisen jälkeisen työpaikan perusteella. Näihin kysymyksiin vastaaminen ei ollut pakollista, sillä on myös mahdollista etteivät kaikki vastaajat ole valmistumisensa jälkeen saaneet töitä.

Ensimmäiseksi kartoitettiin, millä tavoin vastaaja oli saanut kyseisen työpaikan. Vaihtoehtoja oli kymmenen sekä yksi avoin, johon vastaaja sai halutessaan selittää miten sai työpaikan, jos mikään annetuista vaihtoehtoista ei tuntunut sopivalta. Kysymykseen vastasi 65 kyselyyn osallistuneista (87 %). Heistä suurin osa, 22 % (14), sai ensimmäisen työpaikkansa vastaamalla työnantajan ilmoitukseen. Toiseksi suurimman vastausprosentin (17 % vastaajista) sai suora yhteydenotto työnantajaan. Entiseen harjoittelupaikkaansa töihin päätyi 10 vastaajista (15 %). ”Muutoin, miten:” -vaihtoehdon valitsi 6 vastaajaa (9 %). Heistä puolet (3) oli aikuisten koulutuksesta valmistuneita, jotka jatkoivat vanhassa työpaikassaan. Vain yksi vastaaja oli perustanut oman yrityksen valmistuttuaan. Yksikään vastaajista ei ollut saanut

työpaikkaa MAMKin Moodle-alustan ”WANTED – Palvelukseen halutaan” -foorumin kautta. (Kuva 3.) Foorumi on perustettu syyskuussa 2011, joten se on uusi väylä, jonka kautta opiskelijoiden tietoon tuodaan mm. opinnäytetöiden aiheita, avoimia työpaikkoja ja kehittämistehtävien aiheita.

KUVA 3. Miten sait ensimmäisen työpaikkasi valmistuttuasi MAMKista?

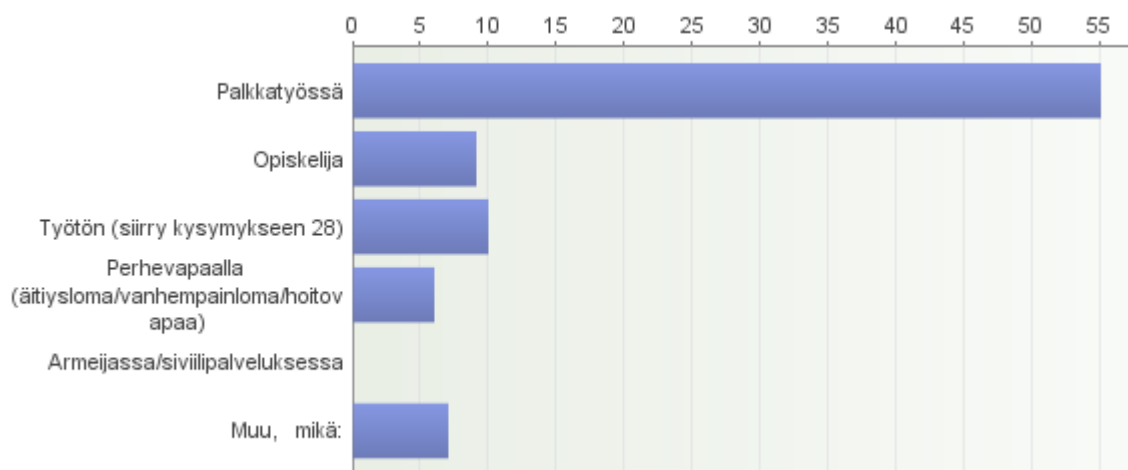
Kokemukset työpaikan vastaavuudesta koulutukseen jakautuivat melko tasaisesti. Kysymykseen vastasi 69/75 vastaajasta. Heistä 38 % (26) oli sitä mieltä, että työ oli ollut koulutusta vastaava. Läheisesti alaan liittyvään työhön sijoittui 19 vastaajaa (28 %) ja muun alan töihin 24 vastaajaa (34 %).

Tehtävänimikkeiden kirjo oli lähes yhtä laaja kuin vastanneiden määrä. Projektialkuisia nimikkeitä löytyi kuusi kappaletta: projektipäällikkö (2), -sihteeri, -suunnittelija, -työntekijä sekä -koordinaattori. Heidän työtehtäviinsä kuului yleisesti projektin koordinointi tehtävät, muutamilla lisäksi myös kehittämistyötä ja muuta organisaation sisällä tapahtuvaa toimintaa. Kulttuurituottajan, tuottajan, tuotantoassistentin ja tuotantosihteerin nimikkeet olivat myös yleisiä (14 %). Näillä nimikkeillä toimineista kukaan ei ollut suorittanut uutta tutkintoa MAMKista valmistumisensa jälkeen. Heidän työtehtäviinsä kuului tapahtumatuotannon tavalliset

työtehtävät kuten markkinointi ja tiedotus sekä tapahtumien järjestäminen ja suunnittelu omilla erikoistumisaloillaan (esimerkiksi festivaalituotanto tai teatteri). Nuoriso-ohjaajan tai nuorisotyöntekijän työnimikkeellä työskenteleviä tai työtehtävissään selkeästi lasten tai nuorten kanssa nuorisotoimella, oppilaitoksella tai perhekodissa toimivien osuus oli 11% (7). Heidän joukostaan yksi oli valmistunut kulttuuripalvelujen koulutusohjelmasta, muut kulttuurin ja nuorisotyön koulutusohjelmasta. Tutkintonimikkeeltään kulttuurituottajia lasten tai nuorten parissa työskentelevistä oli kaksi seitsemästä ja heidän työtehtävissään eriteltiin myös jonkinlaista vapaa-ajan ohjelmasisällön suunnittelua tai taidekasvatusta. Muun alan töihin työllistyneiden joukosta nousi ravintola-alan ja kaupan alan työtehtävät.

5.3 Nykytilanne

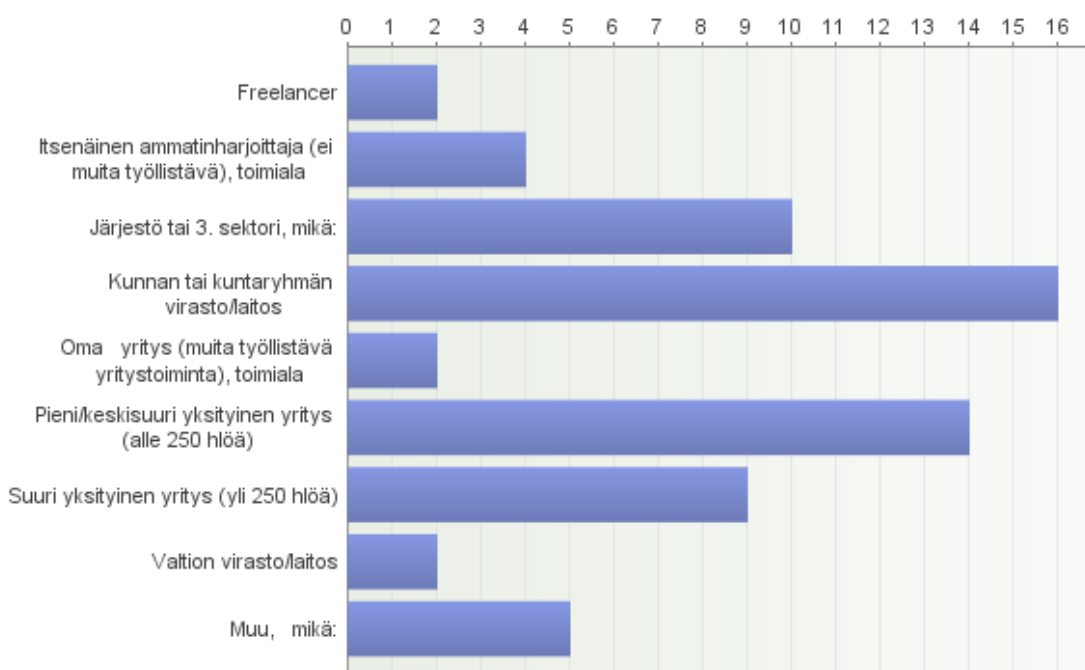
Selvä enemmistö (73 %) on tällä hetkellä palkkatyössä. Heistä 5 opiskelee työn ohessa, yksi on perhevapaalla ja yksi toimii yrittäjänä. Opiskelemassa oli 9 henkilöä (12 %). Perhevapaalla olevista (8%) kuudesta henkilöstä ainoastaan yksi koki työskentelevänsä kulttuurituottajan tehtävissä (kulttuurituotannon liiketoimintaa), muut tekivät nuoriso- tai kasvatustyötä. Muu, mikä -vaihtoehdon valinneista suurin osa vastasi toimivansa yrittäjänä. Työttöminä vastaajista oli 10 henkilöä (13 %). Kysymykset 17 – 27 käsittelivät nykyistä työsuhdetta, joten työtön -vaihtoehdon valintoja kehoitettiin siirtymään suoraan kysymykseen 28. (Kuva 4.)

KUVA 4. Oletko tällä hetkellä:

Suurin osa (83 %) vastaajista työskentelee kokopäiväisesti. Osa-aikaisesti työskenteleviä oli 11 %, satunnaisesti työskenteleviä 6 %. Vakinaisessa työsuhteessa

63 vastaajasta oli 40 (63 %). Määräaikaisessa työsuhteessa olevien osuus kysymykseen vastanneista oli 24 %. Työn määräaikaaisuuden perusteista yleisimmäksi ilmeni työn luonne, esimerkiksi projekti- tai kausiluonteisuus (44 % kysymykseen 19 vastanneista). Toiseksi yleisin syy määräaikaaisuudelle oli sijaisuus. Yleisin työnantaja oli kunta tai kuntayhtymän virasto/laitos (25 % vastaajista). Toisena pieni/keskisuuri yksityisyrittäjä (alle 250 henkilöä työllistävä), 22 % vastaajista. Vastauksista nousi esiin työnantajana myös järjestö tai 3. sektori sekä suuri yksityinen yritys. (Kuva 5.)

KUVA 1. Kuka on työnantajasi?

Kartoitettaessa, millä toimialalla MAMKista valmistuneet kulttuurituottajat työskentelevät, vastausvaihtoehtojen pohjana oli Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus). Kysymykseen vastasi 63 henkilöä, joista noin viidesosa ilmoitti toimialakseen taiteet viihde ja virkistys (mm. kirjastot, arkistot, museot, huvi- ja virkistyspalvelut). Informaation ja viestinnän parissa (esim. radio- ja tv-tuotanto sekä musiikin kustantaminen) työskentelee 11 % vastaajista. Muussa palvelutoiminnassa, esimerkiksi järjestötoiminnassa työskentelee 14 %. Yli puolet vastaajista työskentelee jollakin muulla toimialalla.

Työpaikan sijainnin tiedusteluun vastasi 59 kyselyyn osallistuneista. Suurin osa heistä (32 %) ilmoitti työskentelevänsä Helsingissä. Mikkeliin oli työllistynyt 6 henkilöä. Savon alueelle oli työllistynyt yhteensä 17 % (10) kysymykseen vastanneista.

Pohjoisimpia kuntia olivat Kajaani, Oulu ja Rovaniemi. Etelä-Suomen ja pääkaupunkiseudun nouseminen ei yllätä, sillä alueella on enemmän työpaikkoja tarjolla. Opintojen kesto huomioon ottaen (n. 4 vuotta), on hyvin todennäköistä, että opiskeluaikana hankitut verkostot mahdollistavat lähialueelle työllistymisen.

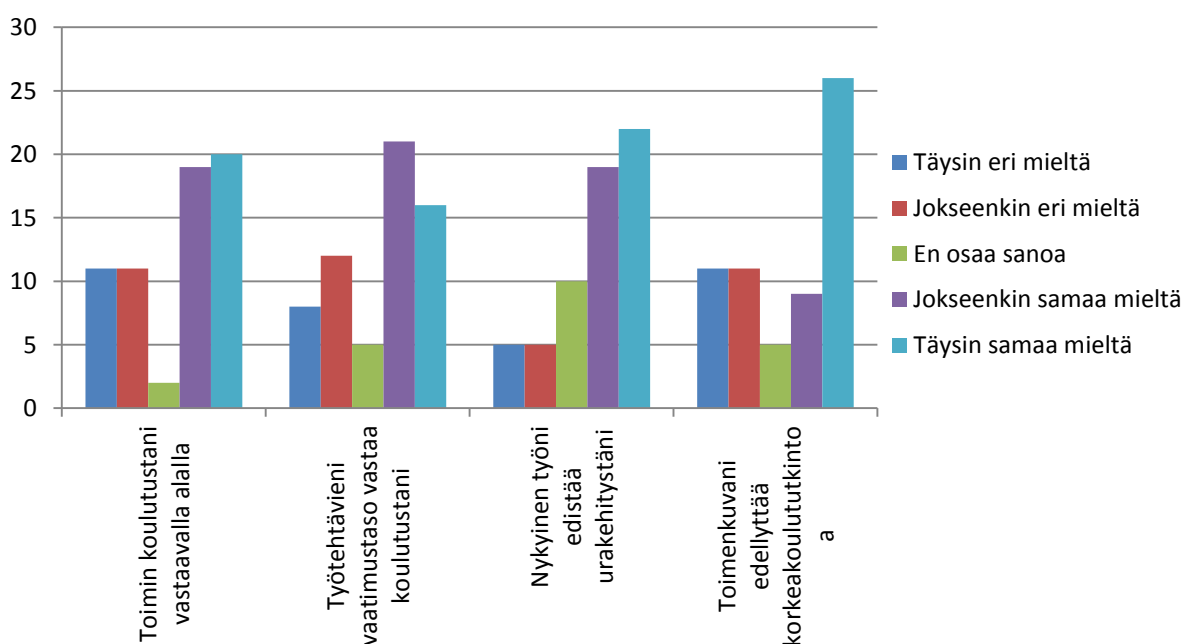
Tämän hetkistä työnimikkeistä vain kahden vastaajan nimike oli kulttuurituottaja. Erilaisia kulttuuri- tai tuotanto- alkuisia tai aiheeseen viittaavia nimikkeitä oli kuitenkin 30 % vastauksista. Näitä olivat esimerkiksi tuottaja-ohjaaja, tuotantopäällikkö, production manager, tapahtumakoordinaattori, -sihteeri, tuottaja ja projektipäällikkö. Nykyisistä työtehtävistään kertoi 55/75 vastaajaa. Tapahtumatuotanto nousi esille 20 % vastauksista (11). Työtehtävistä erottui myös tv- sekä teatterituotanto, artistien keikkatuotanto sekä festivaalituotanto. Nuoriso-ohjaus sekä taidekasvatus esiintyivät myös useammassa vastauksessa.

Suurin osa (70 %) kokee ensisijaisesti tekevänsä jotain muuta kuin kulttuurituotannon liiketoimintaa, kulttuuripalvelujen tuottamista kansalaisille tai kulttuurikasvatusta. Esiin nousi etenkin nuoriso- ja kasvatustyö, jotka mainittiin 31 % avoimista vastauksista. Avoimissa vastauksissa mainittiin myös tapahtumatuotanto, jota ei ollut kuitenkaan koettu osaksi valmiiksi annettuja vastausvaihtoehtoja. Lista avoimista vastauksista on liitteissä.

Vuotuisen bruttopalkan määrä oli kaikkien vastausten välillä 5000 – 47 000 euroa/vuosi. Kulttuurituottajan, tapahtumakoordinaattorin ym. samankaltaisten työnimikkeiden palkat vaihtelivat välillä 20 000 – 47 000 euroa/vuosi. Pääkaupunkiseudulla asuvien palkat liikkuvat 20 000 – 45 000 euron välimaastossa. Savon seudulla työskentelevien kulttuurituottajien vuotuinen bruttopalkka oli 23 000 – 35 000 euroa. Heistä kaksi henkilöä oli suorittanut tutkinnon MAMKista valmistumisensa jälkeen ja kaksi oli käynyt täydennyskoulutuksessa. Sukupuolella ei ollut merkitystä palkan suuruuteen. Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU ry:n laatiman palkkasuosituksen mukaan kulttuurituottajan tehtävissä toimivien vuotuisen bruttopalkan määrä tulisi olla suorittavan tason tehtävissä pääkaupunkiseudulla 23 856 – 26 832 euroa/vuosi ja muualla Suomessa 22 704 – 25 548 euroa/vuosi, asiantuntijatasen tehtävissä pääkaupunkiseudulla 31 224 – 36 888 euroa/vuosi ja muualla Suomessa 29 724 – 35 124 euroa/vuosi. Vaativan asiantuntija-/johtotason tehtävissä vuotuisen bruttopalkan määrä oli palkkasuosituksen mukaan

pääkaupunkiseudulla 40 236 – 47 472 euroa/vuosi ja muualla Suomessa 36 420 – 42 972 euroa/vuosi. (TAKU ry 2012.)

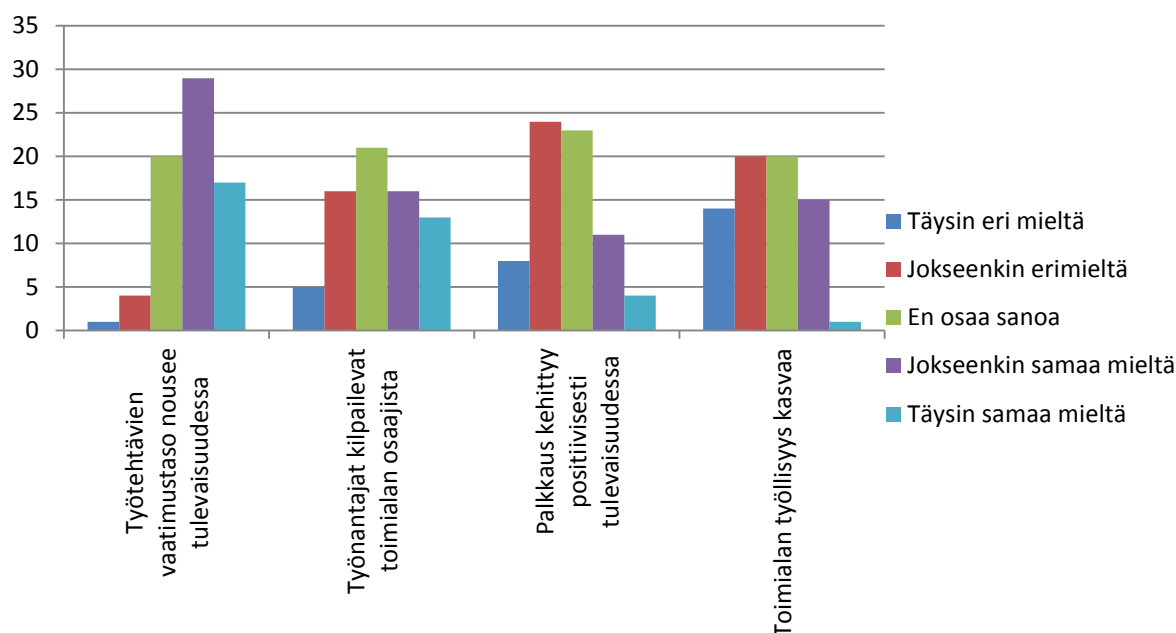
Suurin osa vastaajista (32 %) työskenteli mielestään koulutustaan vastaavalla alalla. Lähestulkoon yhtä moni oli jokseenkin samaa mieltä kyseisen väitteen kanssa. Täysin eri mieltä oli 17 % vastaajista. Yhtä moni oli jokseenkin eri mieltä kyseisen väitteen kanssa. Työtehtävien vaatimustason koettiin vastaavan hyvin hankittua koulutusta (33 % jokseenkin samaa mieltä, 25 % täysin samaa mieltä). Useimmat näkivät myös nykyisen työn edistävän heidän urakehitystään. Arvioitaessa korkeakoulututkinnon edellytystä kyseiseen toimenkuvaan, vastaajien mielipiteet jakautuivat aika tasaisesti. Suurin osa (41 %) oli kuitenkin täysin sitä mieltä, että toimenkuva edellyttää korkeakoulututkintoa. Eri mielipiteille ei löytynyt erityisesti yhteistä tekijää esimerkiksi sukupuolen, tutkintonimikkeen tai koulutusohjelman tiimoilta. (Kuva 6.)

KUVA 6. Kuinka hyvin seuraavat väittämät pitävät paikkansa kohdallasi?

Useimmiten vastaajat eivät osanneet sanoa, millä tavalla kulttuuriala tulevaisuudessa kehittyy. Selvä enemmistö kuitenkin koki työtehtävien vaatimustason nousevan tulevaisuudessa (41 % jokseenkin samaa mieltä, 24 % täysin samaa mieltä). Työnantajien kilpaileminen toimialan osaajista ei herättänyt mielipiteitä. Suurin osa vastaajista ei osannut sanoa, tuleeko näin käymään tai olivat jokseenkin samaa tai eri mieltä asiasta. Palkkauksen positiivista kehittymistä ei nähty kovinkaan

todennäköisenä tai ei osattu sanoa, kuinka palkkataso tulee kehittymään. Toimialan työllisyyden kasvamisen osalta 28 % ei osannut sanoa mitään. Yhtä suuri osa vastaajista kuitenkin näki työllisyyden kasvamista jokseenkin epätodennäköisenä. (Kuva 7.)

KUVA 7. Miten arvioisit seuraavia kulttuurialan kehitykseen liittyviä väitteitä?

Suurin osa on pysynyt alalla valmistumisen jälkeen. Ammattialaansa vaihtaneiden osuus oli 33 %. Suurin osa alaansa vaihtaneista perusteli tätä valintaa kulttuurialan heikoilla työllistymismahdollisuuksilla.

5.4 Arvioita opinnoista

Kulttuurituottajan (amk) tutkintonimikettä ei koettu kovin arvostetuksi tai tunnetuksi (40 %). Lähes yhtä suuri osa vastaajista koki tutkintonimikkeen kuitenkin jossain määrin arvostetuksi ja tunnetuksi (35 %). Viidesosa vastaajista ei osannut sanoa mielipidettä asiasta suuntaan tai toiseen. Pieni osa vastaajista (5 %) oli myös sitä sitä mieltä, ettei kulttuurituottajan (amk) tutkintonimike ole lainkaan arvostettu tai tunnettu.

Harjoittelujen koettiin auttaneen erittäin paljon työelämään sijoittumisessa (33 %) vastaajista. Osan mielestä harjoittelut itsessään ovat auttaneet erittäin vähän työelämään sijoittumisen osalta (19 %). Erilaisten projektien osuus työelämään

sijoittumisen kannalta jakautui mielipiteiden osalta melko tasan, vaikka enemmistön mielestä projekteilla ei ollut suurta apua työelämään sijoittumisessa (21 % auttoi erittäin vähän, 27 % auttoi melko vähän, 23 % auttoi melko paljon). Opinnäytetöiden ei koettu auttavan työelämään sijoittumista (33 % auttoi melko vähän, 31 % auttoi erittäin vähän). Enemmistön mielestä MAMKin antamien valmiuksien koettiin olevan melko tärkeitä sekä työelämän alussa että myöhemmin työelämän aikana.

5.5 Jatko-opinnot

Selvä enemmistö ei ole suorittanut jotain tutkintoa MAMKista valmistumisen jälkeen (68 %). Lähes viidesosa on jo suorittanut ja 13 % suorittaa parhaillaan MAMKista valmistumisen jälkeen jotain tutkintoa. Selkeää joukosta erottuvaa tutkintoa ei löytynyt, mutta esiin nousi mm. kasvatustieteiden ja yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinnot sekä tradenomin tutkinto. Suurin osa ei osannut sanoa, aikooko vielä tulevaisuudessa suorittaa jonkin tutkinnon. Reilu neljäsosa (27 %) aikoo suorittaa vielä jonkin tutkinnon. Näistä vastauksista nousi esiin kulttuurituottajan ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Reilu kymmenesosa ei aikonut enää suorittaa tutkintoa.

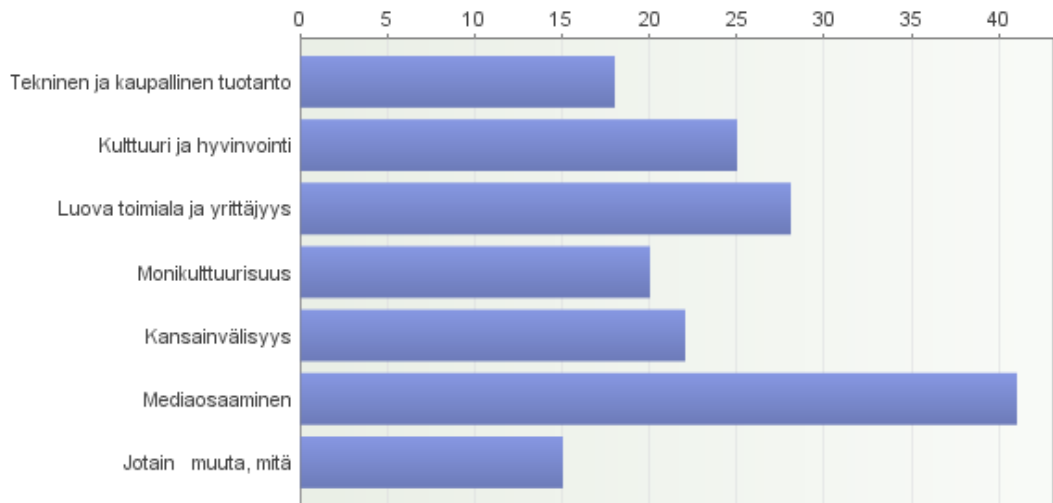
Tutkinnon suorittamiseen vaikuttaneista tekijöistä nousi etenkin heikko työllistymistilanne. Tämän lisäksi syynä oli myös halu syventää osaamistaan ja näin vastata työelämän vaatimuksiin. Syinä toisen tutkinnon suorittamiseen oli myös henkilökohtainen kiinnostus muulle alalle.

Suurin osa ei ole suorittanut tai aio suorittaa ammatillista lisä- tai täydennyskoulutusta (73 %). Noin viidesosa (21 %) on suorittanut ja 4 % suorittaa parhaillaan täydennyskoulutusta. Koulutuksen tyypistä ei noussut kovinkaan erityisesti tietynlaisia opintoja.

5.6 Toiveet täydennyskoulutuksesta

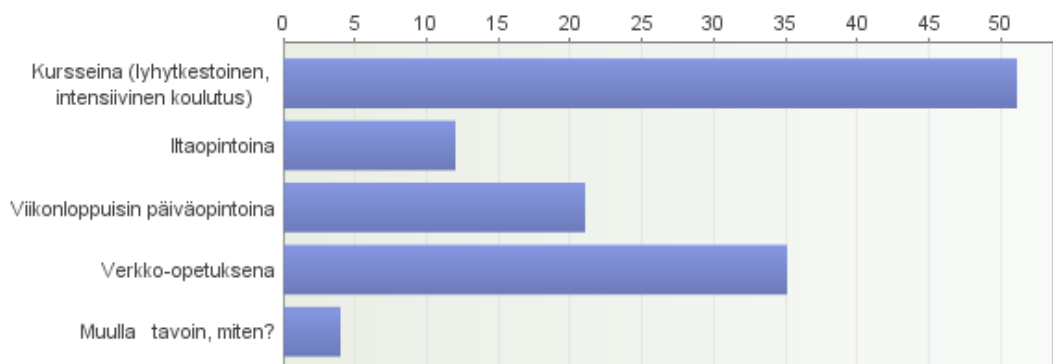
Erilaisia täydennyskoulutuksen aihepiirejä punnitessa suhteessa tämänhetkisen työn tarpeisiin, suurin tarve ilmeni mediaosaamiselle. Mikkelin ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon koulutusohjelmassa mediaosaamista voi hankkia esimerkiksi vaihtoehtoisissa ammattiopinnoissa valitsemalla tapahtuma-akatemia -opintopolun. Tapahtuma-akatemian sisällöstä on kerrottu jo aiemmin luvussa 2.1. Lisäksi

täydennyskoulutuksen valmiiksi annetuista aihepiirivaihtoehdoista nousi luova toimiala ja yrittäjyys, kulttuuri ja hyvinvointi sekä kansainvälisyys. (Kuva 8.) Avoimissa vastauksissa esiin nostettiin myös markkinointi ja talousosaaminen, joiden käsittely koettiin jääneen liian vähälle opintojen aikana.

KUVA 8. Millaista aihepiiriä koskevaa lisä- tai täydennyskoulutusta pidät tarpeellisena työsi kannalta tällä hetkellä? Voit valita useampia vaihtoehtoja.

Täydennyskoulutuksen muodoista ehdottomasti suurimman kannatuksen saa lyhytkestoiset, intensiiviset kurssit. Myös verkko-opetus ja viikonloppuisin järjestettävät päiväopinnot saivat jonkin verran kannatusta. Avoimissa vastauksissa ehdotettiin myös monimuoto-opintoja. Tässäkin osiossa oli mahdollista valita useampia vaihtoehtoja. (Kuva 9.)

KUVA 9. Missä muodossa toivot, että täydennyskoulutusta järjestettäisiin?

6 YHTEENVETO

Kulttuurituotanto on kehittynyt yhteiskunnan tarpeiden mukaan ja ottanut tukevaa jalansijaa myös kulttuurituottamisen rajapinnoille. Vaikka MAMK:n opinnoissa painotetaan vahvasti tapahtumatuotantoa, voivat opiskelijat silti rakentaa erikoistumistaan omin valinnoin. Omaa suuntautumista voi tukea tarttumalla tietyn tyyppisiin kehittämistehtäviin ja projekteihin sekä tietenkin valitsemalla vaihtoehtoisissa ammattiopinnoissa omaa tuottaja-identiteettiä parhaiten palvelevan paletin.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden kulttuurituottajien työelämään sijoittumista, tarkemmin katsottuna kuka on heidän työnantajansa ja mitä heidän työtehtävänsä käytännössä ovat. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, minkälaiselle jatkokoulutukselle heillä olisi tarvetta. Kuten luvussa 4 kerrottiin, kyselyn pohjana käytettiin Elina Nikoskisen Humanistiselle ammattikorkeakoululle (HUMAK) tekemää kyselytutkimusta, joka tutki kyseisestä oppilaitoksesta valmistuneiden kulttuurituottajien työllistymistä (Nikoskinen 2010.) Jotta voidaan tehdä yleistettäviä johtopäätöksiä, vertaan osaa tämän kyselyn tuloksista HUMAKin selvityksen tuloksiin.

Valtaosa syksyllä 2012 kyselytutkimukseen vastanneista MAMKista valmistuneista oli tutkintonimikkeeltään kulttuurituottajia. Suurin osa oli valmistunut nuorisopuolelta ja noin puolet vastaajista oli valmistunut kulttuurituotannon koulutusohjelmasta. Kulttuurituottajat ovat hakeneet ahkerasti töitä jo opiskelun aikana tai välittömästi valmistumisen jälkeen ja noin puolet oli työllistynyt jo opiskeluaikanaan. Ensimmäinen työpaikka oli useimmiten koulutusta vastaavaa työtä tai siihen läheisesti liittyvää, mutta myös muun alan töihin työllistyneiden osuus oli huomattava määrä (34 %). Työt olivat pääsääntöisesti projektinhallintaa tai tapahtumatuotannon yleisiä tehtäviä, kuten markkinointia ja tiedotusta. HUMAKista vuoden 2008 loppuun mennessä valmistuneista kulttuurituottajista melkein 90 prosenttia (89 %) sekä nuorista, että aikuisopiskelijoista oli työskennellyt opintojensa aikana. Nuorten opiskelijoiden työssäkäynnin merkittävä osasy on todennäköisesti opintojen aikaisen elämän rahoittaminen, työkokemuksen kartuttamisen lisäksi. HUMAKin opiskelijoiden suuri prosentti opiskeluaajan työskentelyllä voi myös selittyä sillä, että

HUMAKin kulttuurikampukset sijoittuvat suurille paikkakunnille, joissa tarjontaa työnhakijoille on todennäköisesti enemmän. Lisäksi Kauniaisissa opiskelevia voi motivoida opiskeluajan työntekoon pääkaupunkiseudun asuntojen vuokrataso.

Syksyllä 2012 suurin osa MAMKista valmistuneista kulttuurituottajista oli palkkatyössä ja vakinaisessa työsuhteessa. Määräaikaaisessa työsuhteessa oli noin neljäsosa vastaajista. Määräaikaaisuuden yleisin syy oli työn projektiluontoisuus. Kulttuurituottajien yleisin työnantaja oli kunnan tai kuntayhtymän virasto/laitos tai pieni/keskisuuri yritys. Työtehtävät olivat pääsääntöisesti tapahtumatuotantoa, tv-tuotantoa, artistien keikkajärjestelyjä tai festivaalituotantoa. Työttömiä vastaushetkellä, syksyllä 2012, oli 13 % vastaajista. HUMAKin kyselyyn vastanneista kulttuurituottajista 75 % ilmoitti olevansa palkkatyössä keväällä 2009. Heistä suurin osa oli työllistynyt kolmannen sektorin toimijalle tai järjestötoimintaan (30 %). Toiseksi eniten HUMAKista valmistuneet kulttuurituottajat työskentelivät yksityisellä sektorilla. HUMAKin kulttuurituottajilla kunnan palveluksessa työskenteli neljäsosa vastaajista. Vakituksessa työsuhteessa oli 59 % tuottajista ja 33 % määräaikaaisessa työsuhteessa. Määräaikaaisuuden peruste oli yhtä lailla työn projektiluontoisuus, myös sijaisuuksien tekeminen mainittiin.

Lähes 70 % MAMKista valmistuneista tuottajista ei ollut suorittanut uutta tutkintoa valmistumisensa jälkeen. Reilu neljäsosalla vastaajista oli aikomus suorittaa tutkinto, esimerkiksi kulttuurituotannon ylempi amk-tutkinto. Motivaattorina tutkinnon suorittamiseen oli alan heikko työllisyys ja halu syventää omaa osaamistaan. Nykyistä työtään ajatellen suurin osa vastaajista toivoi täydennystä ammattitaidolleen mediaosaamisen saralta. Muita kiinnostavia aihepiirejä täydennyskoulutusta varten olivat mm. kulttuuri ja hyvinvointi, yrittäjyys, kansainvälisyys, talousosaaminen ja markkinointi. Suurin osa vastaajista toivoi täydennyskoulutusta järjestettävän intensiivisinä, lyhytkestoisin kursseina. HUMAKin kyselyn tuloksista nousseet täydennyskoulutustarpeet olivat hyvin samanlaisia MAMKista valmistuneiden toiveiden kanssa. Kyselyn muotoilussa korostettiin lisä- ja täydennyskoulutusopintoja ja jätettiin huomioimatta esimerkiksi työnantajan järjestämät koulutustilaisuudet tai seminaarit, sillä tämä järjestely palveli tilaajan tarpeita paremmin.

Mikkelin ammattikorkeakoulussa ei ole aiemmin tutkittu valmistuneiden kulttuurituottajien (AMK) työllistymistä. Vaikka koulutusohjelma saikin

lakkautuspäätöksen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012), ei tutkimustyö ole ollut turhaa, sillä MAMK voi hyödyntää tuloksia täydennyskoulutuksen suunnittelussa. Tutkimus antoi positiivista tulosta myös alumnitoiminnalle, sillä vastaajien joukosta 25 henkilöä liittyi MAMKin alumnirekisteriin.

Jatkotutkimusta ajatellen olisi mielenkiintoista selvittää, mille toimialoille kulttuurituottajat ovat työllistyneet ja samalla ottaa syväluotaavampi katsaus aiheeseen. Lisäksi näen aiheellisena myös tutkia vielä opiskelevien kulttuurituottajien työllistymistä muutaman vuoden päästä. Normaalien valmistumisaikataulujen perusteella viimeiset kulttuurituottajat valmistuvat MAMKista joulukuussa 2015. Erityisesti tästä aiheesta kiinnostaisi tutkia, tuleeko opetussuunnitelman räätälöinti näkymään tulevien kulttuurituottajien työelämään sijoittumisessa.

LÄHTEET

von Brandenburg, Cecilia 2008. Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä: Näköaloja taiteen soveltavaan käyttöön. PDF-dokumentti.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/opm12.pdf>. Ei päivitystietoja. Luettu 11.3.2013.

Erikoistumisharjoittelu 14op. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Moniste.

Halonen, Katri 2007. Yleismiesjantusista festivaalispecialisteiksi? Tapahtumatuottajan toimenkuvat. Teoksessa Silvanto, Satu (toim.) Festivaalien Helsinki. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

Halonen, Katri 2012. Aluksi – tulevaisuuden tuottajalla kaikki on toisin? Teoksessa Halonen, Katri (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja2020-hankkeen loppuraportti. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Tuottaja2020 – osaraportti 12.

Harjoittelu julkisissa organisaatioissa 6op. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Moniste.

Havukainen, Anne 2007. Työelämälähtöisen oppimisen mallinnos. PDF-dokumentti. https://moodle.mikkeli.fi/file.php/498/INTO_tyoeelaemaelahtoeisen_oppimisen_mallinnos_270508.pdf. Ei päivitystietoja. Luettu 11.10.2012.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2002. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Kaunisharju, Kirsi 2012. Puheenvuoro: Kulttuurituotannon rooli luovan talouden kehittämisessä. Teoksessa Halonen, Katri (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja 2020- hankkeen loppuraportti. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Tuottaja 2020 – osaraportti 12.

Kortelainen, Minna 2012. Sähköpostikeskustelu. 11.10.2012. KV-koordinaattori. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Kulttuurituottajan osaamispassi. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Kuoppala, Eeva 2011. Mikkeli Meets Russia; A cultural event as a vehicle of local collaboration and learning: Research plan. Helsingin yliopisto. Toiminnan, kehityksen ja oppimisen tutkimusyksikkö CRADLE. Väitöskirjan tutkimussuunnitelma. PDF-dokumentti. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/26644/Kuoppala_6.6.11.pdf?sequence=2. Ei päivitystietoja. Luettu 1.10.2012.

LEO 2009. Näin toimimme. WWW-dokumentti. <http://www.leofinland.fi/index.php?name=Content&nodeIDX=3622>. Päivitetty 9.12.2009. Luettu 25.3.2013.

Lindholm, Arto, Simovaara, Jyrki, Cantell, Timo & Mielonen, Helena 2011. Yleisötutkimus kulttuurialan opinnäytetyönä. PDF-dokumentti. <http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/humak-yleisotutkimus-2011.pdf>. Ei päivitystietoja. Luettu 7.3.2013.

Luikko, Henrik & Virtanen, Eeva 2012. Vaihtoon lähtijän opas. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Luostarinen, Jaana 2005. OECD:ssä tarkasteltiin suomalaisen ammattikorkeakoulutuksen kehitystä. Etusivu. Verkkolehti. <http://www.minedu.fi/etusivu/arkisto/2005/0704/amk.html>. Ei päivitystietoja. Luettu 28.1.2013.

Luovan toimialan harjoittelu 10op. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Moniste.

Mikkelin ammattikorkeakoulu. Moodle: Harjoittelu kulttuurituotannon koulutusohjelmassa. <https://moodle.mikkelihamk.fi/course/view.php?id=453>. Ei päivitystietoja. Luettu 10.10.2012.

Mikkelin ammattikorkeakoulun opinto-opas 2011-2012. <http://opas.mamk.fi> Päivitetty 28.6.2011. Luettu 27.9.12.

Nikoskinen, Elina 2010. KULTTUURITUOTTAJANA TYÖELÄMÄÄN. HUMAKista valmistuneiden kulttuurituottajien (AMK) työelämään sijoittuminen, koulutuskokemukset ja jatko-opintosuunnitelmat. Humanistinen Ammattikorkeakoulu – HUMAK. PDF-dokumentti. <https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/38422/978-952-456-098-6.pdf?sequence=1>. Ei päivitystietoja. Luettu 13.9.2012.

Nöyränen, Maiju & Koutaniemi, Riikka 2012. LEO – Rovaniemen matkustajaprofiilit: Rovaniemen alueen matkustajien käyttäytymismallit. PDF-dokumentti. http://www.experiencebusiness.fi/media/leo/rovaniemen_profiilit_.pdf. Ei päivitystietoja. Luettu 25.3.2013.

Opetusministeriö 1999. Kulttuuriteollisuuden kehittäminen Suomessa : kulttuuriteollisuustyöryhmän loppuraportti. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/1999/liitteet/kulttuuriteollop m1_99.pdf?lang=fi. Päivitetty 23.8.2006. Luettu 10.10.2012.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011. Koulutus ja tutkimus vuosina 2011 – 2016: kehittämissuunnitelma. PDF-dokumentti. <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2012/liitteet/okm01.pdf?lang=fi>. Ei päivitystietoja. Luettu 6.3.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012. Ministeriön päätös aloituspaikkojen kohdentamisesta 30.3.2012. PDF-dokumentti. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/hallinto_ohjaus_ja_rahoitus/Liitteet/AMK_aloituspaikkavahennykset.pdf. Päivitetty 30.3.2012. Luettu 12.10.2012.

Ronkainen, Suvi, Pehkonen, Leila, Lindblom-Ylänne, Sari & Paavilainen, Eija 2011. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki: WSOY.

Suntola, Silja 2012. Puheenvuoro: Tuottaja luovan talouden tekijänä. Teoksessa Halonen, Katri (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja 2020-hankkeen loppuraportti. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Tuottaja 2020 – osaraportti 12.

Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU ry 2012. Kulttuurituottajat: vähimmäispalkkasuositus 1.5.2012 – 31.5.2014. PDF-dokumentti. http://www.taku.fi/files/558/AE_palkka_taku_120412U.pdf. Luettu 14.1.2013.

Tarjamo, Kerttu 2002. Mikkelin ammattikorkeakoulun alkuvuosikymmen: Ammattikorkeakoulun rakentaminen ja kehittäminen Etelä-Savossa 1991 – 2001. Jyväskylä: Gummerus.

Tilastokeskus. Toimialaluokitus 2008. WWW-dokumentti. <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>. Ei päivitystietoja. Luettu 13.9.2012.

Työelämäläheinen oppiminen kulttuurituotannon koulutusohjelmassa 2008. Mikkelin Ammattikorkeakoulu. PDF-dokumentti. https://moodle.mikkeli.fi/file.php/498/KT_tyoeelaemaelaehainen_oppiminen.pdf. Päivitetty 7.10.2008. Luettu 11.10.2012.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2010. Suomen matkailustrategia 2020: 4 hyvää syytä edistää matkailutoimialojen kehitystä. PDF-dokumentti. https://www.tem.fi/files/27053/Matkailustrategia_020610.pdf. Päivitetty 7.1.2013. Luettu 11.3.2013.

Uotila, Pekka 2012. Kulttuuri saa matkailuekosysteemin menestymään. Teoksessa Halonen, Katri (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja2020-hankkeen loppuraportti. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Tuottaja2020 – osaraportti 12.

Saatekirje kyselyyn vastaaville

Tervehdys arvoisa vastaanottaja,

Opiskelen viimeistä vuotta Mikkelin ammattikorkeakoulussa (MAMK), kulttuurituotannon koulutusohjelmassa. Lähestyn Sinua kyselyllä, joka on osa opinnäytetyötäni.

Opinnäytetyöni aiheena on tutkia MAMKista valmistuneiden kulttuurituottajien työmarkkinatilannetta. Vastaamalla sähköiseen kyselyyn annat arvokasta tietoa työelämään sijoittumisestasi, työtehtävistäsi sekä työurasi kehittymisestä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään täydennyskoulutuksen suunnittelussa. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja tulokset raportoidaan siten, ettei yksittäistä vastaajaa voida tunnistaa. **Pyydän Sinua vastaamaan huolellisesti kaikkiin kysymyksiin xx.xx.2012 mennessä.**

Lisätietoja kyselystä voit kysyä allekirjoittaneelta.

Kiitos ja mukavaa syksyn jatkoa!

Ystävällisin terveisin,

Juuli Virkkunen

Mikkelin ammattikorkeakoulu

p. 040 733 2287

juuli.virkkunen@mail.mamk.fi

**MAMKista valmistuneet kulttuurituottajat työmarkkinoilla:
työelämään sijoittuminen ja jatkokoulutustarpeet**

Taustat

1. Sukupuoli *

- ☐ Mies
☐ Nainen

2. Ikä *

Opinnot MAMKissa

3. Missä koulutusohjelmassa opiskelit MAMKissa? *

- ☐ Nuorisotyön ja kulttuurin koulutusohjelma
☐ Nuorisotyön ja kulttuurin koulutusohjelma, aikuiskoulutus
☐ Kulttuuripalvelujen koulutusohjelma
☐ Kulttuuripalvelujen koulutusohjelma, aikuiskoulutus
☐ Kulttuurituotannon koulutusohjelma
☐ Kulttuurituotannon koulutusohjelma, aikuiskoulutus

4. Tutkintonimikkeesi *

- ☐ Kulttuurituottaja
- ☐ Yhteisöpedagogi

5. Toteutettiinko opinnoissasi työelämälähtöistä pedagogiikkaa? *

- ☐ kyllä
- ☐ ei
- ☐ en osaa sanoa

Jatkokoulutus

6. Oletko suorittanut jonkin tutkinnon MAMKista valmistumisesi jälkeen? *

Kyllä, minkä:

☐ _____

Suoritan parhaillaan, mitä tutkintoa:

☐ _____

☐ En

7. Aiotko tulevaisuudessa suorittaa jonkin tutkinnon? *

Kyllä, minkä:

☐ _____

☐ En

☐ En osaa sanoa

8. Mitkä asiat ovat vaikuttaneet siihen, että aiot suorittaa tai olet suorittanut jonkin tutkinnon MAMKista valmistumisen jälkeen?

9. Oletko suorittanut muita kuin tutkintoon johtavia opintoja (ammattillinen lisä- ja täydennyskoulutus, esim. avoimen yliopiston/ ammattikorkeakoulun opinnot) valmistumisesi jälkeen? *

Kyllä,mitä:

☐

Suoritan parhaillaan, mitä:

☐

En ole, mutta aion suorittaa tulevaisuudessa, mitä:

☐

☐ En ole

Työurasi opintojen aikana ja niiden päätyttyä

10. Kuinka pian hait töitä MAMKista valmistuttuasi? *

☐ Hain töitä jo opiskellessani

☐ Välittömästi

☐ Puolen vuoden sisällä

☐ Vuoden sisällä

☐ Yli vuoden kuluttua

☐ En ole hakenut töitä

11. Kuinka pian sait töitä MAMKista valmistuttuasi? *

☐ Olin valmistumiseni aikaan jo töissä

☐ Välittömästi

☐ Puolen vuoden sisällä

☐ Vuoden sisällä

☐ Yli vuoden kuluttua

☐ En ole saanut töitä

Mikäli olit valmistumishetkellä jo töissä, arvioi kysymyksiä 12 – 15 kyseisen työsuhteen perusteella.
Muussa tapauksessa valmistumisen jälkeisen työpaikan perusteella.
Mikäli et ole saanut töitä, siirry seuraavalle sivulle.

12. Miten sait ensimmäisen työpaikkasi valmistuttuasi MAMKista?

- ☐ Vastasin työnantajan ilmoitukseen
- ☐ Työvoimatoimiston kautta
- ☐ Suoralla yhteydenotolla työnantajaan
- ☐ Suoritin opintoihini kuuluvan harjoittelun kyseisessä työpaikassa
- ☐ Tein opinnäytetyöni kyseiselle työnantajalle
- ☐ Olin työskennellyt aiemmin kyseisessä työpaikassa (esim. kesätyöt)
- ☐ Tein projektin, harjoitustyön tms. tehtävän kyseiselle työnantajalle
- ☐ Suhdeverkoston avulla
- ☐ Perustin oman yrityksen
- ☐ MAMKin ”Wanted – Palvelukseen halutaan” -foorumin kautta (/Moodle)

Muutoin, miten?

☐

13. Millainen oli ensimmäinen työsuhteesi MAMKista valmistumisen jälkeen?

- ☐ Koulutusta vastaava
- ☐ Läheisesti alaan liittyvä
- ☐ Muun alan työ

14. Mikä oli tehtävänimikkeesi ensimmäisessä työssäsi MAMKista valmistumisesi jälkeen?

15. Mitä työtehtäviä toimenkuvaasi kuului?

Nykytilanne

16. Oletko tällä hetkellä? Voit valita useampia vaihtoehtoja. *

- ☐ Palkkatyössä
- ☐ Opiskelija
- ☐ Työtön (siirry kysymykseen 28)
- ☐ Perhevapaalla (äitiysloma/vanhempainloma/hoitovapaa)
- ☐ Armeijassa/siviilipalveluksessa

Muu, mikä:

☐

17. Millainen työsuhteesi on?

- ☐ Kokopäiväinen
- ☐ Osa-aikainen
- ☐ Työskentelen satunnaisesti

18. Kuinka pysyvä työsuhteesi on?

- ☐ Työni on pysyvä/ vakinainen

Työni on määräaikainen (esim. projekti), työsuhde päättyy

☐

Olen työllistämisrahoilla töissä, työsuhde päättyy

☐

Jotain muuta, mitä

☐

19. Jos työsi on määräaikainen, mikä on tärkein peruste työsi määräaikaaisuuteen?

- ☐ Työn luonne (esim. projekti- tai kausiluonteisuus)
- ☐ Sijaisuus

- ☐ Avoimen viran/toimen hoito
- ☐ Tehtävää ei ole haluttu vakinaistaa
- ☐ Työ on määräaikainen omasta aloitteestani
- ☐ En tiedä työni määräaikaisuuden perustetta
- ☐ Jokin muu, mikä

20. Kuka on työnantajasi?

- ☐ Freelancer
- ☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja (ei muita työllistävä), toimiala
Järjestö tai 3. sektori, mikä:
☐ _____
- ☐ Kunnan tai kuntaryhmän virasto/laitos
- ☐ Oma yritys (muita työllistävä yritystoiminta), toimiala
- ☐ Pieni/keskisuuri yksityinen yritys (alle 250 hlöä)
- ☐ Suuri yksityinen yritys (yli 250 hlöä)
- ☐ Valtion virasto/laitos
- Muu, mikä:
☐ _____

21. Millä toimialalla työskentelet? (Toimialaluokitus 2008)

- ☐ Taiteet, viihde ja virkistys (mm. Kirjastot, arkistot, museot, huvi- ja virkistyspalvelut)
- ☐ Informaatio ja viestintä (mm. kustannustoiminta, radio- ja tv-tuotanto, musiikin kustantaminen)
- ☐ Muu palvelutoiminta (mm. järjestöt)
- ☐ Joku muu, mikä?

22. Millä paikkakunnalla nykyinen työpaikkasi sijaitsee?

23. Mikä on tämänhetkinen työnimikkeesi?

24. Mitä työtehtäviä toimenkuvaasi kuuluu?

25. Mitä työtä koet ensisijaisesti tekeväsi?

- ☐ Kulttuurituotannon liiketoimintaa
- ☐ Kulttuuripalvelujen tuottamista kansalaisryhmille
- ☐ Kulttuurikasvatusta

Jotain muuta, mitä:

☐ _____

26. Mikä on vuotuinen bruttopalkkasi tällä hetkellä keskimäärin? (€/vuosi)

27. Kuinka hyvin seuraavat väittämät pitävät paikkansa kohdallasi?

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Toimin koulutustani vastaavalla alalla	☐	☐	☐	☐	☐
Työtehtävieni vaatimustaso vastaa koulutustani	☐	☐	☐	☐	☐
Nykyinen työni edistää urakehitystäni	☐	☐	☐	☐	☐
Toimenkuvani edellyttää korkeakoulututkintoa	☐	☐	☐	☐	☐

28. Miten arvioisit seuraavia kulttuurialan kehitykseen liittyviä väitteitä?

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Työtehtävien vaatimustaso nousee tulevaisuudessa	☐	☐	☐	☐	☐
Työnantajat kilpailevat toimialan osaajista	☐	☐	☐	☐	☐
Palkkaus kehittyy positiivisesti tulevaisuudessa	☐	☐	☐	☐	☐
Toimialan työllisyys kasvaa	☐	☐	☐	☐	☐

29. Oletko vaihtanut ammattialaa MAMKista valmistumisesi jälkeen? *

☐ En

Kyllä, mille alalle:

☐

30. Jos vastasit kyllä, miksi vaihdoit ammattialaa?

Arvioita opinnoista

31. Kuinka arvostettuna ja tunnettuna näet kulttuurituottaja (AMK) -tutkintonimikkeen työelämässä? *

☐ 1: Ei lainkaan arvostettu ja tunnettu

☐ 2: Ei kovin arvostettu ja tunnettu

- ☐ 3: En osaa sanoa
- ☐ 4: Jossain määrin arvostettu ja tunnettu
- ☐ 5: Erittäin arvostettu ja tunnettu

32. Kuinka paljon seuraavat koulutukseen liittyvät asiat auttoivat sinua työelämään sijoittumisessa? *

	Erittäin vähän	Melko vähän	En osaa sanoa	Melko paljon	Erittäin paljon
Harjoittelu	☐	☐	☐	☐	☐
Projektit	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnäytetyö	☐	☐	☐	☐	☐

33. Kuinka tärkeitä MAMKin antamat valmiudet työelämään ovat olleet oman työurasi kannalta? *

	Ei lainkaan tärkeitä	Vain vähän tärkeitä	En osaa sanoa	Melko tärkeitä	Erittäin tärkeitä
Työurasi alussa	☐	☐	☐	☐	☐
Myöhemmin työurasi aikana	☐	☐	☐	☐	☐

34. Millaista aihepiiriä koskevaa lisä- tai täydennyskoulutusta pidät tarpeellisena työsi kannalta tällä hetkellä?

Voit valita useampia vaihtoehtoja *

- ☐ Tekninen ja kaupallinen tuotanto
- ☐ Kulttuuri ja hyvinvointi
- ☐ Luova toimiala ja yrittäjyys
- ☐ Monikulttuurisuus
- ☐ Kansainvälisyys
- ☐ Mediaosaaminen

☐ Jotain muuta, mitä _____

35. Missä muodossa toivot, että täydennyskoulutusta järjestettäisiin? *

- ☐ Kursseina (lyhytkestoinen, intensiivinen koulutus)

☐ Iltaopintoina

☐ Viikonloppuisin päiväopintoina

☐ Verkko-opetuksena

Muulla tavoin, miten?

☐

36. Onko jotain, mitä haluaisit sanoa työelämään sijoittumisestasi, mutta jota tässä kyselyssä ei osattu ottaa huomioon

37. Saako yhteystietosi liittää MAMKin alumnirekisteriin?

Alumnina saat tietoa täydennyskoulutuksesta, esim. ylemmistä AMK-tutkinnoista, sekä erilaisista tilaisuuksista.

☐ Kyllä

☐ Ei

☐ Olen jo mukana alumnitoiminnassa

38. Mikäli haluat liittyä alumniksi, täytä alla oleva yhteystietolomake

Etunimet _____

Sukunimi _____

Entinen sukunimi _____

Katuosoite _____

Postinumero _____

Postitoimipaikka _____

Puhelin _____

Sähköposti _____

Syntymäaika (pv.kk.vvvv) _____

Koulutusohjelma _____

Aloitusvuosi _____

Valmistumisvuosi _____

KIITOS VASTAUKSESTASI!

